

Årsmelding 2018 Del 2

Enhetenes årsmelding

Innhold

Stabene	4
Service og dokumentcenter	5
Plan- og økonomistyring, skatt og innfordring	7
Overordnet ledelse	9
Teknikk og samfunnsutvikling	10
Tekniske tjenester og eiendomsforvaltning	11
Brann og ulykkesberedskap	11
Kommunalteknikk, vei og park	13
Næring, miljø og samfunnsutvikling	14
Eiendomsforvaltning	16
Kommunalteknikk, renovasjon, vann og avløp	19
Skole og barnehage	20
Skole og barnehageadministrasjon	25
PPT og spesialpedagogisk kompetansesenter	30
Grasmyr ungdomsskole	30
Herre skole	30
Langesund barneskole	30
Langesund ungdomsskole	31
Rugtvedt skole	31
Rønholt skole	31
Stathelle barneskole	32
Sundby barnehage	32
Uksodden barnehage	32
Rønholt barnehage	33
Falkåsen barnehage	33
Grasmyr Naturbarnehage	33
Nustad barnehage	33
Kultur og oppvekst	34
Kultur og oppvekst	37
Kultur	37
Barne- og familievern	43
Oppvekst	45
Flyktningearbeidet	48
NAV	52
Voksenopplæring, frivillighetssentral og aktivitet	54

Frisk Bris	54
Helse og omsorg	55
Helse og omsorg - administrasjon og utvikling	59
Hjemmetjenesten.....	62
Behandling, pleie og omsorg.....	65
Rehabilitering	69
Psykisk helse og avhengighet	72
Miljøarbeidertjenesten	75
Spesialiserte helsetjenester	77
Døgnbemannede boliger.....	80

Stabene

Status økonomi

Beløp i 1000

Rammeområde/enhet	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Rev. bud. 2018	Avvik i kr
112-Service og dokumentssenter	20 746	20 424	20 746	0
113-Virksomhet for HR	26 701	26 061	26 701	0
114-Plan- og økonomistyring, skatt og innfordring	11 433	11 099	11 433	0
120-Kirkelige formål og andre trossamfunn	10 394	10 337	10 300	-94
Sum	69 273	67 921	69 180	-94

Service og dokumentssenteret

Service og dokumentssenteret har brukt 1,22 mill. kroner av fond. Dette skyldes i hovedsak dekning av økte kostnader til personalressurs til drift på ITG og GKI og økte kostnader til multimaskiner. Det er ingen vesentlig endring fra 2017 til 2018.

Virksomhet for HR

I forbindelse med fellesutgiftene går virksomheten med overskudd grunnet variasjoner i driftsutgifter knyttet til aktivitet. På grunn av økende oppgaveportefølje, er det aktiviteter som har utgått i 2018. Det planlegges med økt aktivitet i 2019.

På grunn av noe frafall på lærlingsiden samt sykefravær, går posten om lærlinger med overskudd. Det var budsjettert med antall lærlinger tilsvarende budsjett. For 2019 vurderes det å øke antall lærlinger da antall lærlinger erfaringsmessig synker noe i løpet av året.

Virksomheten går med overskudd i forbindelse med interne atfføringsmidler da utgifter varierer med individuelle saker. Det legges til grunn at forbruket vil øke i 2019.

Når det gjelder fellesutgifter for personal varierer forbruket ut fra aktiviteter overordnet og i enhetene. Det legges til grunn at utgiftene her vil øke neste år.

Overskuddet på 2,33 mill. kroner er satt av på fond.

Det er ingen vesentlige endringer fra 2017 til 2018.

Plan- og økonomistyring, skatt og innfordring

Avvik mellom budsjett og regnskap i 2018 skyldes i hovedsak sparte lønnsutgifter som følge av vakanser i stillinger. I tillegg har forsikringsutgiftene til kommunen vært lavere enn budsjettert. I 2018 er Bambles utgift til arbeidsgiverkontrollen i Grenland økt, noe som bl.a. skyldes en tilbakebetaling i 2017. Overskuddet i 2018 er avsatt til forsikringsfondet og til finansiering av omstillingsprosjektet som fortsetter i 2019.

Kirkelige formål og andre trossamfunn

Avviket på 93 000 kroner skyldes stort sett avvik på utbetaling til andre trossamfunn. Beløpets størrelse her vil være avhengig av kommunenes budsjett til kirken samt antall tilskuddstellende i andre

trossamfunn. Dette har kommunen lite eller ingen påvirkning på. Det er ingen vesentlige endringer fra 2017 til 2018.

Service og dokumentcenter

Viktige hendelser og resultater i 2018

eKommune – digitalisering av tjenester er igangsatt, men prosessen er omfattende og krever mye ressurser. Det vil ta tid å få på plass effektive arbeidsprosesser og effektivisering av den daglige driften. Det er gjennomført flere IKT-prosjekter både i egenregi og i samarbeid med ITG og kommunene.

Trådløst nett fase 2 i Bamble er gjennomført og sluttført.

I forbindelse med arkivkjerne for fagsystemene så er piloten godkjent og det har medført at vi jobber videre med å implementere arkivkjernen på kommunens fagsystemer.

Alle møterommene på rådhuset og Halen gård er blitt oppgradert. Det er utarbeidet en standard som gjør at det nå er mulig å gjennomføre videokonferanser på alle møterom.

Vi har etablert «Min side» i internettportalen og de som mottar brev fra kommunen via KS SvarUt vil kunne finne dokumentene i løsningen.

Ny personvernforordning – det er nedsatt en arbeidsgruppe som skal jobbe i ca. 2 år å implementere ny personvernforordning, oppdatere prosedyrer og rutiner som sikrer god informasjonssikkerhet i kommunen. Arbeidet er godt i gang og vi jobber med kartlegging av alle fagsystemer og tjenester som kommunen har i dag som krever behandling av personopplysninger.

IKT-prosjektleder sluttet 31.12.2018 og det ansatt ny prosjekter som starter 29.04.2019. Det gjør at enkelte prosjekter blir forsinket.

Securance AS har gjennomført 40 salgskontroller på vegne av kommunen og vi hadde ingen avvik. Vi har med dette gjennomført alle de lovpålagte salgskontrollene i 2018. Securance AS har gjennomført 58 skjenkekontroller på vegne av kommunen og fire av kontrollene viste avvik. Det er utdelt 12 prikker i 2018 fordelt på 2 skjenkesteder. Securitas AS har gjennomført 48 tobakkstilsyn hvor det ble rapportert 12 avvik. Flesteparten av avvikene er relatert til reklame ved at skap er merket med «Snus» eller «Tobakk». Stedene er pålagt å fjerne merkingen.

Dette jobber vi videre med

Digitaliseringsprosjektet videreføres i 2019 når ny prosjektleder har kommet på plass. I tillegg har vi etablert et hovedprosjekt som skal få på plass arkivkjerne knyttet til eldre og avslutta fagsystemer, aktive fagsystemer som skal ta i bruk elektronisk arkiv og nye fagsystemer som inneholder opplysninger som krever langtidsbevaring.

Årsmelding 2018

I arbeidet med ny personvernforordning så er vi snart ferdig med kartleggingen og en forenklet utgave av behandlingsprotokoll skal publiseres i løpet av 1. halvår 2019. Flere prosedyrer og rutiner er etablert og ajourført. Vi regner med at dette prosjektet kommer til å kreve ressurser til 1. halvår 2020.

Prosjektet nytt sak – og arkivsystem Public360 i Grenland har blitt avsluttet. Det er ikke mulig å oppgradere dagens løsning til en «skyløsning» og det medfører at vi må ha dagens versjon i ca. 2 år. Grenlandskommunene må igangsette anskaffelsesprosess for å anskaffe nytt saksbehandlingsverktøy. Prosjektet er planlagt igangsatt i 2020.

Det er igangsatt arbeid med å få på plass ny rammeavtale knyttet til kontroll og tilsyn av salg -, skjenke - og tobakkskontroll. Denne avtalen skal være på plass i god tid før dagens avtale opphører.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
E-kommune	Brukertilfredshet 100 %	Brukertilfredshet	70,0 %		
	Elektronisk utsendelse øker •KS SvarUt	Andel elektronisk utsendelse - KS SvarUt	100,0 %	50,0 %	
	Økt antall besøk på websidene	Antall besøk på websidene	600 000	780 000	Brukere 134 000 – antall øker 445
	Økt antall elektroniske skjema	Antall elektroniske skjema	80	80	
	Økt dokumentfangst i sakssystemet	Dokumentfangst i sakssystemet	83 000	58 000	Reduksjon skole og adm. og organisasjonsutvikling
Lønn og personal	Holde avklarte frister		Jfr. kval.std.		
	Intern tilfredshet med tjenester				
	Rett lønn til rett tid (Avvik)	Lønn til rett tid (Avvik)	>99% (<1%)		

Plan- og økonomistyring, skatt og innfordring

Viktige hendelser og resultater i 2018

Et omfattende omstillingsarbeid startet høsten 2018. Rådmannens utfordringsnotat i september fremviste underbalanse i budsjettet. Staben startet høsten 2018 med planlegging og tilrettelegging for arbeidet. Både politikere og rådmannens ledergruppe ble tatt med i planleggingen.

En stadig økning i aktiviteten i kommunen, samt økt kompleksitet i økonomiske saker medfører større krav til kommunens virksomhetsstyring, økonomistyring og internkontroll. Det har vært fokus på å videreutvikle gode datasystemer, klare rutiner og god kompetanse i alle deler av organisasjonen. Det jobbes aktivt med å effektivisere prosessene og få manuelle prosesser automatisert.

Kommunale avgifter, brukerbetalinger, leieinntekter og gebyrer forøvrig utgjør en vesentlig del av kommunens inntekter. Det er viktig å ha tett oppfølging og en aktiv innkreving av utestående beløp. Dette forhindrer inntektstap for kommunen og at skyldnerens situasjon forverres. I 2018 ble kommunale avgifter fakturert månedlig, noe som har resultert i flere avtaler om e.faktura og avtalegiro.

For skatteinnkrevingen arbeides det med å få på plass større grad av maskinell behandling og færre direkte henvendelser. Faglig er Skatt underlagt Skattedirektoratet som også fastsetter innfordringsstrategier, og resultatmålene fastsettes av Skatt sør.

Dette jobber vi videre med

I 2019 vil omstillingsarbeidet med krav om innsparinger og budsjettbalanse være høyt prioritert og kreve tid og ressurser. Samtidig pågår flere større investeringsprosjekter som også krever tett oppfølging, etablering av gode kontroll- og rapporteringsrutiner må prioriteres. Ny kommunelov vil trå i kraft i 2020 og kravene til kommunens egen internkontroll og økonomistyring presiseres.

Ny bankavtale, effektivisering av oppgaver og utvidet bruk av systemer vil også ha fokus i 2019 sammen med behov for rekruttering og kompetanseheving.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
3. Bamble kommune skal imøtekomme lokalsamfunnets krav og behov for tjenester gjennom helhetlig prioritering, effektiv organisering og innovativ oppgaveløsning	Andel fakturaer distribuert elektronisk i % av totalt antall fakturert. Målt på kommunale avgifter, siste termin utskrevet.		68	74	Kommunale avgifter ble fakturert månedlig i 2018. Dette har medført en økning i abonnenter som velger å motta fakturaene elektronisk. fakturaene
	Budsjettavvik drift på sumnivå, absolutte tall eks. fond,	Avvik i enhetene	3,0 %	9,0 %	Virksomhetenes brutto budsjettavvik viser hvorvidt budsjettet følges opp med budsjettendringer i løpet av året. For 2017 var avviket 7%.
	Løsningsgrad Innbetalt beløp på krav utskrevet og forfalt siste 12 mnd. målt i %		97.8	97,1	
	Redusere mengden av inngående fakturaer på papir til EHF (elektronisk handelsformat). Effektivisere fakturaflyten og redusere manuelle arbeidsoppgaver ved fakturamottak.	Antall EHF-fakturaer fra økonomisystemet	85,0 %	83,0 %	
	Øke mengde inngående fakturaer på EHF m/kobling til profil. Effektivisere fakturaflyten og redusere arbeidsoppgaver		40	34	

Overordnet ledelse

Status økonomi

Beløp i 1000

Rammeområde/enhet	Regnskap	Regnskap	Rev. bud.	Avvik i kr
	2018	2017	2018	
001-Ordfører	6 876	6 905	6 865	-11
002-Rådmann	7 472	5 835	7 472	0
Sum	14 348	12 740	14 337	-11

Underskuddet gjelder elektroniske reiseregninger og møtegodtgjørelse som blir ført på politisk, som ikke hører hjemme der, ref. driftsrapport 2. tertial. I tillegg har det kostet politisk 50 000 kroner for ny pc og oppgradering av webkamera på Halen gård for streaming av kommunestyremøtene. Gammel pc måtte byttes ut for at vi skulle kunne fortsette med streaming av møtene. Vi hadde ikke regnet med denne utgiften.

Teknikk og samfunnsutvikling

Viktige hendelser og resultater i 2018

Se tekst under hver virksomhet.

Dette jobber vi videre med

Se tekst under hver virksomhet.

Status økonomi

Beløp i 1000

Rammeområde/enhet	Regnskap	Regnskap	Rev. bud.	Avvik i kr
	2018	2017	2018	
200-Tekniske tjenester og eiendomsforvaltning	2 520	409	2 520	0
201-Brann og ulykkesberedskap	10 847	9 900	10 847	0
202-Kommunalteknikk, vei og park	12 410	12 757	12 410	0
205-Næring, miljø og samfunnsutvikling	15 359	8 815	15 359	0
206-Eiendomsforvaltning	50 218	48 790	50 218	0
255-Kommunalteknikk, renovasjon, vann og avløp	-22 780	-24 558	-23 278	-498
Sum	68 572	56 113	68 075	-498

Enheten hadde et samlet positivt resultat for 2018. Mindreforbruket er satt på driftsfond.

Dette skyldes i hovedtrekk:

Inntekter i forbindelse med håndtering av utbyggingsavtaler, vakanse i stillinger, leier på festetomter, arbeid i egenregi på investeringsprosjekter, mange reguleringsplaner og ikke minst streng budsjettkontroll i drift (mindreforbruk).

Når det gjelder mer detaljert informasjon så henvises det til status for hver virksomhet.

Tekniske tjenester og eiendomsforvaltning

Viktige hendelser og resultater i 2018

Det har vært mye aktivitet for virksomheten i 2018. Blant annet har det blitt opparbeidet områder ved Furustranda og Tangen fort, det er lagt ny lang trapp mellom Bergstien og Pausvei, det er opprettet ny gangbru ved Sundbydammen og komplettert julebelysning i lokalsenter. I tillegg er oppussing av nordre dampskipsbrygge ferdigstilt, og vi har kommet godt i gang med ombygging av søndre dampskipsbrygge. Det er også satt opp nytt toalettbygg i Krogshavn og utbygget bredbånd for 125 abonnenter i Bamble.

Dette jobber vi videre med

Videre vil vi fortsette arbeidet med «Trivelige og livlige»-prosjekter, ferdigstille rehabiliteringen av dampskipsbrygga i samarbeid med Grenland havn, sette opp nytt toalettbygg på Rognstranda og jobbe videre med bredbåndsutbygging.

Status økonomi

Overskuddet på 570 000 kroner er satt av på enhetens felles driftsfond. Overskuddet skyldes at det ikke har vært noen felles arrangementer, turer eller andre kostnader for enheten i 2018.

Ubrukte midler, 1 mill. kroner, K-sak 120/16 bolig sosial handlingsplan er satt av på et eget disposisjonsfond.

Endringen fra 2017 til 2018 skyldes at det i 2017 ble brukt av fond, mens det i 2018 er blitt avsatt til fond.

Brann og ulykkesberedskap

Viktige hendelser og resultater i 2018

I februar gjennomførte fylkesmannen tilsyn innenfor området kommunal beredskapsplikt. Ingen avvik etter tilsyn!

Implementering av befolkningsvarsling har tatt noe lengre tid enn antatt grunnet utfordringer med integrasjoner. Dette ser ut til å ordne seg slik at systemet kan tas i bruk i 2019.

Bamble hadde ikke selv så mange skogbranner i sommer, men var likevel meget delaktige i form av bistand til nabobrannvesen. Det ble gitt bistand til alle Grenlandskommunene i form av stabsstøtte, direkte slukkearbeid, utlån av materiell og utstyr, samt restberedskap i regionen.

Det har vært et intenst arbeid i prosjektet for et felles brann- og redningsvesen i Grenland hele året med mange involverte i utredninger og bidrag til prosjektrapport. Dette er nå helt i sluttfasen og man ser frem mot en realisering av prosjektet.

Brannvesenet har vært mye involvert i E-18 utbyggingen. Dette i form av arbeid med risikoanalyser og forhold av beredskapsmessig karakter. Videre så har det vært gjennomført flere tverretatlige øvelser.

I forbindelse med det store brannløftet så mottok brannvesenet overflateredningsutstyr. I løpet av året så har mannskapene fått opplæring i overflateredning og denne tjenesten er nå satt i drift.

Dette jobber vi videre med

Ved et positivt vedtak for sammenslåing til et felles brann- og redningsvesen i Grenland så vil man jobbe med realisering av prosjektet, herunder starte planleggingen og bygging ny brannstasjon.

Ny tankbil er bestilt og forventes satt i operativ tjeneste til sommeren.

Befolkningsvarslingssystemet forventes å tas i bruk i løpet av året. Revidering av kommunens helhetlig ROS skal gjennomføres.

Status økonomi

Virksomheten gikk med et mindre underskudd (200 000 kroner) i 2018 på grunn av ekstra kostnader med overgangen til ny felles alarmsentral i Tønsberg. Dette dekkes av fond fra enheten

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
Tjenestekvalitet i henhold til lover, forskrifter, vedtak og planer	Forsterkningsressurser ved full alarm	(minimum totalt 12 mannskaper innen 10 minutter etter førstinnsett iverksatt)	100,0 %	100,0 %	
	Frammøtetid til brannstasjonen	Frammøtetid til brannstasjonen	97,0 %	93,0 %	Avviket gjelder i all hovedsak utrykninger på dagtid. Årsaken er sannsynlig i hovedsak problemer med fremkommelighet (trafikkale forhold) og til en viss grad kombinasjonen vakt med daglige oppgaver i hovedstilling som også kan tenkes å skape noe forsinkelser. Problemstillingen følges opp internt.
	Gjennomførte branntilsyn	Gjennomførte branntilsyn i %	100,0 %	100,0 %	
	Ingen helseskader og uhell i feier- og tilsynstjenesten (nullvisjon)	Ingen helseskader og uhell i feier- og tilsynstjenesten (nullvisjon)	0	0	
	Snittalder brannbiler (år)	Snittalder brannbiler (år)	<15	9,5	

Kommunalteknikk, vei og park

Viktige hendelser og resultater i 2018

2018 ble i stor grad preget av to sesonger for virksomheten. Den ene var en rekordvinter i forhold til vintervedlikehold. Det ble brøytet i flere uker i strekk og det ble kjørt rekordstore mengder med strøgrus. Dette førte til store kostnader. Etter en hard vinter kom det ganske kjapt en sommersesong som medførte mye vanning av kommunens sommerblomster. Det ble hentet inn unormalt store mengder med søppel fra friområdene. Til gjengjeld var det ikke noe stort behov for plenklipping. Avdeling hadde for første gang ansvaret for vakhold og innkreving av havneavgift.

Dette jobber vi videre med

Det vil bli jobbet videre med gode driftsrutiner og arbeidet med å effektivisere driften fortsetter. En viktig del i 2019 vil være å forbedre kvaliteten på tjenestene ytterligere. Det vil anskaffet IT-løsning som gjør at publikumshenvendelser kan registreres digitalt via smarttelefoner, nettbrett eller PCer.

Status økonomi

Kommunalteknikk vei, park og skjørgårdspark gikk totalt sett i null etter avsetninger til driftsfond og bundne fond. Totalt sett var overskuddet 1,2 mill. kroner. Hvorav 0,7 mill. kroner er ubrukte tilskuddsmidler som er avsatt på bundet fond. Det har vært god og nøktern drift gjennom året med unntak av vintervedlikeholdet som førte til stor aktivitet på vei siden.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
Tjenestekvalitet i henhold til lover, forskrifter, vedtak og planer	Brutto driftsutgifter vei (pr.km) av landsgjennomsnittet	Bto. dr.utgifter i kr pr. km kommunal vei og gate			Kostratall som ikke er klare
	Drift-/vedlikeholdskostnader vei i % / G8	Bto. dr.utg. i 1000 kr ekskl. avskrivninger for komm. veier og gater	9 100		Kostratall som ikke er klare
	Snøbrøyting innenfor standard		90	90	

Næring, miljø og samfunnsutvikling

Viktige hendelser og resultater i 2018

I 2018 har det vært stor aktivitet på planavdelingen, med flere nye boligområder, hytteplaner, næringsområder og infrastruktur (E18). Dette gjelder både nye planer og oppfølging av gamle med reguleringsendringer. Planer i kommunal regi kan ikke gebyrbelastes, og dette gir mindre inntekter på tjenestoområdet.

Virksomheten har hatt store oppdrag i forbindelse med oppmåling som ikke er inntektsført i budsjettåret 2018. Noen av disse inntektsføres i 2019.

Forvaltningsrevisjon rundt byggesaker og tilsyn startet høsten 2018 og forventes ferdig våren 2019. Her må vi forvente oppfølgingspunkter for forbedring av våre rutiner.

Regjeringens endring i eiendomsskatt for verk og bruk medførte gjennomgang av skattegrunnlaget. Dette gir reduserte inntekter neste 7 år, selv om noe blir kompensert fra staten.

Dette jobber vi videre med

Det skal planlegges retaksering av eiendomsskatt i kommunen for neste 10-årsperiode med gjennomføring i 2020.

Det skal jobbes videre med planlegging rundt E18 med oppfølging av dagens anlegg og planlegging av korridor videre mot Grimstad. Kommunedelplan forventet vedtatt før høsten 2019, og det videre arbeid med næringsområder på Frier Vest og Rugtvedt vil ha fokus fremover.

Virksomheten vil også utvikle og forbedre rutiner rundt tilsyn på byggesaker.

Byggesaksavdelingen forventes større arbeidsmengde i 2019 og framover på grunn av nye regulerte områder som skal bygges ut.

Status økonomi

Økonomisk utvikling fra 2017 til 2018: Den store forskjellen skyldes regulering der store prosjekter som Grasmyr, Frier vest, Langrønningen og Gassveien er gjennomført som kommunale prosjekter som ikke generer gebyrinntekter. Noen av disse er tilført ekstrabevilgninger; reguleringsplan Langesund sør, områderegulering Grasmyr og reguleringsplan for Gassveien. Det er også tilført ekstrabevilgninger på bredbånd (næring) og tilskudd til landbruket. Ubrukte midler på disse prosjektene er videreført på fond; Langesund sør: 785 000 kroner, Grasmyr: 986 000 kroner og Gassveien 1, 6 mill. kroner.

Fond: Overskuddet (1,5 mill. kroner) er satt av på disposisjonsfond.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
Tjenestekvalitet i henhold til lover, forskrifter, vedtak og planer	Riktig behandling etter Plan-og bygningsloven	Administrasjonens innstilling stadfestes av Fylkesmannen	100,0 %	85,0 %	Regnes ut fra antall saker som sendes til fylkesmannen, ikke totalt antall saker.
		Måles etter Fylkesmannens endring av vedtak	0	1	Av 7 saker som ble sendt til FM, ble en overprøvd.

Eiendomsforvaltning

Viktige hendelser og resultater i 2018

2018 har vært et særdeles hektisk år på alle fronter. Ikke minst har deltakelsen i prosjektet om framtidens ungdomsskole krevd mye ressurser.

Det har blitt jobbet tett med næringslivet om å få solgt tomter på Skjerkøya. I 2018 ble det solgt en stor tomt til Oldroyd som flytter sin virksomhet til Bamble. Det skaper nye arbeidsplasser av varig karakter. Det er også inngått store opsjoner på Skjerkøya og det er nå bare en tomt ledig. Den er på ca. 10 mål.

I 2018 ble det behandlet 55 søknader om Startlån. Det er disponert 50,1 mill. kroner i lånemidler. Dette er det sterkeste virkemidlet kommunen har når det gjelder å få familier ut på boligmarkedet for å eie sin egen bolig. Dette er et ledd i prosjektet "Fra leie til eie". Det er startet et nytt pilotprosjekt som er kalt "Eie først". Dette finansieres ved øremerkede midler fra kommunestyret.

Spaden ble endelig satt i jorda for Nustadjordet. Dette er et etterlenget prosjekt som har vært under planlegging veldig lenge. Det bygges tilsammen 9 boliger her og er ventet innflyttingsklare januar 2020.

Miljøserviceavdelingen har i 2018 fokus på smittebekjempelse i institusjoner, skoler og barnehager. I den forbindelse er det kjøpt inn en desinfeksjonsrobot som prøves ut på Helsehuset. Sykehusene har lenge benyttet seg av denne teknologien og kommunen håper det kan effektivisere renholdet og hindre smitte.

Byggdrift har gjennomført 50 tiltak på formålsbygg og 19 tiltak på kommunale boliger i løpet av 2018. Av tiltakene kan det nevnes at det er bygd nytt tak på Vest Bamble aldershjem og nye toaletter ved Stathelle og Langesund barneskoler.

Dette jobber vi videre med

Det forventes høy aktivitet i 2019 hvor planlegging av framtidens ungdomsskole fortsetter. I tillegg er det tre anlegg på gang: Nustadjordet, Nustadbakken og Eik gravlund.

En målsetting for 2019 er å få solgt resten av tomtene på Skjerkøya. En stor kjøpekontrakt er helt sikker. Det gjenstår kun formaliteter og fradeling så er et nytt salg realitet. Det jobbes videre med å få kjøper til den siste store ledige tomten.

Pilotprosjektet "Eie først" vil få fokus og målet er å ha funnet noen familier som kan egne seg til prosjektet. Det er først og fremst de som mottar supplerende sosialhjelp og har utsikter til, på sikt, komme i varig arbeid, som er kandidater.

Bygging av Nustadbakken starter endelig opp etter to anbudsrunder hvor den første var mislykket. Det bygges 8 boliger for rus/psykiatri pluss 2 plasser for øyeblikkelig hjelp. Boligene er ventet innflyttingsklare påsken 2020.

Miljøservice har satt i gang å prøve ut rullering på tvers av sonene. Inntil nå er det kun blitt rullert internt i hver sone. Det regnes med en prøveperiode fra til sommeren og så vil erfaringene bli evaluert. Tanken er at avdelingen skal bli mer robust ved fravær og spare kostnader til vikarer.

Byggdrift forbereder seg på vedtak om ny brannordning i Grenland i tillegg til å rekruttere elektrofagansvarlig. Det vil være en utfordring og erstatte de som eventuelt går inn i det nye brannvesenet. Ellers styrer tiltaksplanen oppgavene slik den gjør hvert år.

Status økonomi

Virksomhet for Eiendomsforvaltning gikk totalt sett i null etter avsetninger for 2018. Mindreforbruket var på 4 mill. kroner. Dette fordeler seg med 1,6 mill. kroner på vakante stillinger, 1,6 mill. kroner innspar i drifta og ca. 0,8 mill. kroner i lavere kostnader på festetomter.

Drifta gjennom året er nøkternt og godt planlagt. Det har ikke vært noen overraskelser som ikke har kunnet bli dekket innenfor ramma. Det er god kontroll og bevisst styring i all økonomisk disponeringer som blir foretatt.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål	
Tjenestekvalitet i henhold til lover, forskrifter, vedtak og planer	Finansiering av bolig med Startlån - Leie til eie	Antall boliger	16	12	Av de 12 var 2 familier bosatt i kommunal bolig	
	Fornøyde brukere av vaktmestertjenester (1-5 hvor 5 er best)	Brukerundersøkelse	4,3	-	Ingen undersøkelse i perioden	
	Klargjøring av boliger innenfor en måned	Andel klargjorte boliger	83,0 %	85,9 %		
	Null ulykker med fravær (antall) på byggeplassene	Antall ulykker med fravær på byggeplassene	0,0	0,0	Ingen anlegg i perioden	
	Oppfylle lovpålagt internkontroll (brann, elektro) Andel gjennomførte kontroller	Andel gjennomført IK	100,0 %	100,0 %		
	Oppførte boliger ihht vedtatt plan	Antall boliger	0	0	Ingen prosjekter i perioden	
	Rett ressursbruk og kvalitet	Energiforbruk for bygningsmassen samlet i kwh/m2		139,5	143,4	
		Ha tilfredsstillende renhold i bygg for brukere (opplevd kvalitet 1-5 hvor 5 =best)		4,4	0,0	Ingen undersøkelse i perioden
		Nivå på renhold (1-8 hvor 8 er best)		6,0	6,6	
	Tilfredsstillende brukermedvirkning (Skala 1-5 hvor 5 er best)	Brukerundersøkelse	-	-	Ingen prosjekter i perioden	
	Tilfredsstillende funksjon på nybygg drift/tjeneste etter 1. år (Skala 1-5 hvor 5 er best)	Brukerundersøkelse	-	-	Ingen prosjekter i perioden	
	Utleietid på kommunale boliger	Andel utleide boliger		98,0 %	96,0 %	

Kommunalteknikk, renovasjon, vann og avløp

Viktige hendelser og resultater i 2018

2018 ble i stor grad preget av sommeren. Det var en rekordvarm sommer over lang tid. Dette førte til veldig høyt vannforbruk. Dette sammen med store lekkasjetall på vannsiden medførte stor innsats på ledningsnettet. Det har blitt reparert mange vannlekkasjer. Driftsmessig innenfor avløp og renovasjon var 2018 et normalår.

Dette jobber vi videre med

I 2019 jobbes det videre med begrense lekkasjetapet av drikkevann. Ellers det normal drift innenfor vann og avløp som gjelder. Det jobbes med flere investeringsprosjekter innenfor tjenesteområdet. Og det skal sees på forbedrede garderobe forhold for ansatte i driftsavdelingen.

Status økonomi

Økonomistatus - Vann, avløp og renovasjon

Dette er selvkostområder som ved årets slutt skal balanseres mot bundne selvkostfond. I 2018 er det et avvik i forhold til budsjett på - 0,5 mill. kroner. Dette fordeler seg på husholdningsrenovasjon - 1 mill. kroner, Vann 0,25 mill. kroner og avløp 0,25 mill. kroner.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
Tjenestekvalitet i henhold til lover, forskrifter, vedtak og planer	Brudd i vannforsyning (ikke planlagt) abn. x t.		700	300	Stor vannlekkasje på Herre
	Godt vann i springen - mottatte klager.		3	1	
	Tilbakeslag i ledning med erstatningsansvar.		5	2	

Skole og barnehage

Viktige hendelser og resultater i 2018

Resultater

For første gang i historien har skolene i Bamble høyere karaktersnitt enn landsgjennomsnittet. I tillegg ligger vi igjen over snittet i Telemark. For elevene som gikk ut av 10. klasse våren 2018 endte de på 41,9. Dette er en økning på 1 poeng fra fjoråret og hele 4,2 poeng bedre enn for skoleåret 2012/13. Landsgjennomsnittet er 41,8, og snittet for Telemark er 40,8.

Resultatene på nasjonale prøver høsten 2018 var for Bamble kommune klart under målsettingen om å være på nasjonalt nivå. Selv om det viser seg at utviklingen fra nasjonale prøver, som gjennomføres på 5., 8. og 9. trinn fram til avslutningen av grunnskolen er god, og elevene har som vist over en god utvikling i grunnskolepoeng, er det grunn til å se nærmere på dette.

Andel elever fra grunnskolen (2014-kullet) som gjennomfører videregående opplæring var i Bamble våren 2018 72,4%. Dette er en liten, men ingen signifikant økning fra 2017. Lokalt veilederutvalg, hvor rådgiverne ved ungdomsskolene i Bamble er med, arbeider systematisk med å sikre en god overgang fra grunnskolen til videregående opplæring. I elevundersøkelsen oppgir elevene i Bamble høy tilfredshet med kvaliteten på rådgivningen, med signifikant høyere score enn for Telemark og landet forøvrig.

Læringsmiljø

Enhet skole og barnehage har som målsetting at alle barn skal være inkludert, og oppleve trygghet og mestring i sitt læringsmiljø. Vi jobber systematisk og målrettet for å bli bedre på det forebyggende arbeidet og i 2018 har vi utarbeidet et felles kommunalt ordensreglement og felles planverk og veiledere for å kunne håndtere mobbesaker på best mulig måte. Elevundersøkelsen viser at elevene i Bamble opplever trivsel, trygghet og mobbing på samme nivå som Telemark og landet forøvrig.

Brukermedvirkning

Enhet skole og barnehage har arbeidet systematisk med å heve kvaliteten på foreldresamarbeidet gjennom 2018, med fokus på Samarbeidsutvalgene, Skoleforum og underveisvurdering i Visma Flyt Skole.

Kommunestyret vedtok 13.09.18 en ny rutine for Samarbeidsutvalgene i barnehager og skoler. Enhet for skole og barnehage har som målsetting å skape helhet og sammenheng i hele opplæringsløpet, og en felles praksis i forhold til Samarbeidsutvalg i skoler og barnehager, vil være et ledd i dette arbeidet, og rutinen vil bidra til å sikre et godt og konstruktivt foreldresamarbeid.

Skoleforum har gjennomført fire ordinære møter i 2018, og har også i tråd med mandatet holdt to fagdager for Oppvekst- og kulturutvalget, med temaene:

- Ny overordnet del av læreplanen og nye fagplaner (17.04.18)
- Læring ved hjelp og bruk av digitale verktøy (27.11.18)

Deltakelsen i møtene i Skoleforum og fagdage har vært noe varierende, men i all hovedsak har alle gruppene (skoleledere, elever, foreldre, politikere og tillitsvalgte) vært representert i møtene og fagdage.

En målsetting i IKT-løftet for enhet skole og barnehage er å heve kvaliteten på foreldresamarbeidet. Det er arbeidet med å utvikle den digitale plattformen Visma Flyt Skole for at lærere kan gi elever tilbakemelding på faglig utvikling og at foreldrene løpende kan følge med på disse.

Kompetanse og utviklingsarbeid

Enhet skole og barnehage har en offensiv satsning på videreutdanning for alle ansattgrupper. Dette er viktig for å sikre at enheten har kompetanse for å møte framtidige krav og behov, og for å realisere målsettingen om at alle barn skal møte høyt kvalifiserte og profesjonelle voksne.

I 2018 fullførte 11 lærere videreutdanning, og høsten 2018 startet 21 nye lærere. Tre fagledere startet på skolelederutdanning høsten 2018, og fire barnehageansatte startet videreutdanning i "Språkutvikling og språklæring", som en del av "Inkluderende språkfelleskap", felles satsingsområde i barnehagene.

IKT-løftet i enhet skole og barnehage har som målsetting å sikre likeverdig opplæring for alle elever. Prosjektet består av fire deler:

- Elevsamtale, utviklingssamtale og halvårsvurdering uten karakter - utvikle bedre felles vurderingspraksis.
- Læringsplattform - anskaffe og ta i bruk ny digital læringsplattform Zokrates.
- Maskinpark - utrede beslutningsgrunnlag for anskaffelse av digitale enheter til elevene, med målsetting om en-til-en tetthet.
- Barnehage - Oppgradere digital infrastruktur i barnehagene, anskaffe fagsystem og digital samhandlingsplattform med foreldre.

Felles for delprosjektene er kompetanseheving for alle ansatte.

Språk er et felles satsingsområde i strategiplan for enhet skole og barnehage. For å imøtekomme dette området har alle barnehagene valgt *Inkluderende språkfelleskap* som tema for utviklingsarbeid 2018-2019. *Inkluderende språkfelleskap* er en videreføring av «Være sammen» som har vært et kompetanseløft for alle ansatte i forhold til å fremme sosial kompetanse hos barn.

Enhet for skole og barnehage igangsatte i 2017 et langsiktig og systematisk arbeid med fagfornyelsen, lokale læreplaner og vurdering for læring (VFL). I løpet av 2018 har vi iverksatt flere konkrete tiltak for å kunne møte alle endringene som er signalisert i fagfornyelsen.

Vi har en egen faggruppe med lærerspesialister som jobber i praksisfeltet når det gjelder vurdering og læreplaner. Ved siden av dette har de et eget ansvar for å følge med på arbeidet med nye fagplaner i læreplanverket.

Høsten 2018 startet også arbeidet med felles etterutdanning for alle lærere i Bamble kommune innenfor vurdering for læring – SkoleVFL – MOOC (massive open online course). MOOCen strekker seg over to år og vil være ferdig våren 2020. Hovedmålet er at skolene våre utøver en kollektiv vurderingspraksis som er svært gunstig for elevenes læring og kompetanseutvikling.

Liv og røre i Bamble kommune fortsetter videre på alle skolene våre. I tillegg har barnehagene i Bamble blitt med i et eget Liv- og røre-prosjekt i samarbeid med Telemark fylkeskommune. Målene for Liv og røre er at

- Barn og elever i Bamble viser bevegelsesglede og matglede
- Barnehager og skoler følger nye nasjonale retningslinjer for mat og måltider i barnehagen
- Alle barn og elever i Bamble er fysisk aktive minst en time hver dag

Økonomi

Virksomhetene har god økonomisk styring trass stramme budsjetter. Siden regnskapsåret avviker fra skoleåret og barnehageåret vil ulike sentrale vedtak og større lokale endringer knyttet til bemanning medføre utfordringer på lønnsbudsjettene. For barnehage gjelder dette ny bemanningsnorm som ble iverksatt 1.8.2018 og flere barn med store individuelle behov. Lærernormen som ble gjeldende fra samme dato medførte økt bemanning på Grasmyr ungdomsskole.

Det er i alt 54 elever som går på skole i andre kommuner. Av disse går 39 elever på private skoler. De øvrige elevene går på spesialskoler eller er fosterhjemsplassert i andre kommuner. Det er 6 fosterhjemsplasserte barn i barnehagene i Bamble og 28 fosterhjemsplasserte elever i skolene.

Ressurskrevende barn i spesialskoler medfører store utgifter til skoleplass og transport. I tillegg har spesialavdelinger internt i kommunen medført økte transportutgifter som ikke kan ivaretas av ordinær busstransport.

Framtidas ungdomsskole

Arbeidet med Framtidas ungdomsskole på Grasmyr skrider frem. Bamble kommune har inngått kontrakt med Backe Vestfold Telemark AS for utvikling og bearbeiding av vinnerforslaget "Razzle Dazzle". Også i utviklingsfasen er det fokus på brukermedvirkning som ivaretar alle funksjoner i nytt skolebygg på Grasmyr. Den nye ungdomsskolen på Grasmyr tilrettelegges for et mangfold av læringssituasjoner og arbeidsmetoder som vil gi alle elever i Bamble muligheter for tilpasset opplæring.

Framtidas ungdomsskole bygges for morgendagens yrker og arbeidsliv og ivaretar i større grad alle elever i grunnskolen. «Razzle Dazzle» har bl.a. økt fokus på de praktisk-estetiske fagene med en forsterket kunst og håndverksavdeling liggende i første etasje. Det er store glassflater som gir innsyn til det spennende som skapes i kunststrømmene. Verkstedene er plassert i tilknytning til aktivitetssalen og storsalen, slik at de kan integreres i produksjon av rekvisitter, bakgrunn og andre grafiske elementer for musikk- og dans.

Dette jobber vi videre med

Trygt og godt læringsmiljø

Arbeid med trygt og godt læringsmiljø for alle barn og elever i Bamble kommune vil alltid være et prioritert område. I 2019 vil enhet skole og barnehage arbeide med å videreutvikle handlingsplanen mot mobbing i barnehage, og forbedre og utvikle felles praksis rundt planverk og rutiner på dette området.

Liv og røre barnehage

Erfaringer fra arbeidet med Liv og røre i skolene tas med inn i Liv og røre barnehage. Det skal blant annet etableres nettverksgrupper på tvers av barnehager, helsesøstertjenesten og fysioterapeutene for

å heve personalets kompetanse og videreutvikle, systematisere og implementere Liv og røre i ute i barnehagene.

Fagfornyelsen

Læreplanverket er under oppdatering, og nye fagplaner skal være gjeldende fra høsten 2020. Utdanningsdirektoratet har tilrettelagt for at arbeidet med å utvikle disse skal kunne følges gjennom hele prosessen, og planene skal være klare i november 2019.

Framtidas ungdomsskole

I løpet av 2019 vil byggingen av den nye ungdomsskolen starte. Det vil i starten av 2019 arbeides intensivt med å ferdigstille tegninger, samtidig som også flere nye prosesser tilknyttet prosjektet startes opp. Nye brukermedvirkningsprosesser i forbindelse med anskaffelse av løst inventar og utstyr skal gjennomføres, og ikke minst er det flere organisatoriske prosesser som skal gjennomføres og avklares, som for eksempel lederstruktur, bemanningsplan og samarbeid med andre tjenesteområder som skal benytte skoleanlegget. Målsettingen for dette arbeidet er at ved oppstart av den nye ungdomsskolen, skal felles planverk, rutiner og praksis være innarbeidet. Elever og ansatte skal kjenne hverandre, og gode samarbeidsformer skal være etablert. Elever og foreldre skal møte en skole som ivaretar målene i enhetens Strategiplan.

IKT-løft enhet skole og barnehage

Arbeidet med dette prosjektet fortsetter i 2019, med implementering av ny læringsplattform Zokrates og vurderingsmodul i Visma Flyt Skole, kompetanseheving for alle ansatte og oppgradering av nettverk i barnehagene. Kommunestyret bevilget i budsjettvedtaket 1 mill. kroner til prosjektet, og enhet skole og barnehage ønsker å benytte disse til kompetanseutvikling. Det vurderes å ansette to ressurslærere/digitalpedagoger for å støtte skoler og barnehager i å ta i bruk de mulighetene de digitale læremidlene åpner for.

Status økonomi

Beløp i 1000

Rammeområde/enhet	Regnskap	Regnskap	Rev. bud.	Avvik i kr
	2018	2017	2018	
300-Skole og barnehageadministrasjon	49 484	46 343	49 484	0
310-PPT og spesialpedagogisk kompetansesenter	12 966	14 614	12 966	0
321-Grasmyr ungdomsskole	16 394	16 053	16 394	0
322-Herre skole	14 092	13 415	14 092	0
323-Langesund barneskole	21 933	21 179	21 933	0
324-Langesund ungdomsskole	12 201	11 761	12 201	0
325-Rugtvedt skole	23 962	23 579	23 962	0
326-Rønholt skole	14 038	14 124	14 038	0
327-Stathelle barneskole	30 432	29 690	30 432	0
331-Sundby barnehage	7 075	6 837	7 075	0
332-Uksodden barnehage	7 103	7 181	7 103	0
334-Rønholt barnehage	7 137	6 608	7 137	0
335-Falkåsen barnehage	7 623	7 366	7 623	0
336-Grasmyr Naturbarnehage	9 018	10 052	9 018	0
337-Nustad barnehage	12 312	12 593	12 312	0
Sum	245 767	241 395	245 767	0

Økonomisk utvikling

Enheten har hatt en vekst i regnskapet på 1,8% fra 2017 til 2018. Endringen ligger i hovedsak på overføringer til private barnehager som har en økning på 4 mill. kroner. I tillegg har den nye bemanningsnormen i barnehage økt driftsutgiftene i barnehagene og enheten har fått flere barn med betydelig behov for oppfølging. Disse forholdene vil kunne få budsjettkonsekvenser for 2019. I tillegg vil innføring av lærernormen medføre en annen fordeling av ressursene ut til skolene, med negative konsekvenser for de minste skolene.

Balanse

Underskuddet i enheten utgjør 489 000 kroner. Dette vil bli saldert mot fond. I tillegg har enheten kompensert økte utgifter med bruk av fond tilsvarende 5,915 mill. kroner.

Fond

Fondsavsetningen i enheten er redusert med 5,915 mill. kroner til 15,436 mill. kroner pr. 31.12.2018. Det sentrale driftsfondet har dekket det meste av dette, virksomhetenes bruk og avsetning til fond er etter planer og avtaler.

Utvikling fremover

Elevtallet vil etter prognosene være synkende i årene som kommer. Fra 2017 er nedgangen pr. 01.10.2018 på 22 elever. Vi ser også at fødselstallene har vært og er lave. Fødselstallet for 2018 er 125 mot 140 i 2017. Skole og barnehage har derfor startet et prosjekt som ser på barnehagestrukturen som helhet. Denne barnehagebruksplanen vil foreligge til behandling i kommunestyret første halvdel av 2020.

Skole og barnehageadministrasjon

Status økonomi

Det er avvik i forhold til budsjett på kjøp av skoleplass i andre kommuner, transportkostnader, innkjøp elev-pc'er, samt lisenser. Avvikene er dekt innenfor virksomhetens budsjett.

Paletten gikk med et overskudd på 275 000 kroner. Overskuddet skyldes ekstern finansiering av stillinger til tospråklig fagopplæring. Midlene er satt av på enhetens disposisjonsfond

Det er brukt 3,14 mill. kroner av disposisjonsfond. Midlene er brukt til å dekke opp innsparingskrav (vårdelen), økning pedagoger/assistenter barnehage, Havhesten og innkjøp lkt.

Det er satt av 979 000 kroner til bundne fond og brukt 520 000 kroner.

Endringen fra 2017 til 2018 skyldes i hovedsak kjøp av elev-pc'er og økning i tilskudd private barnehager.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
6. Bamble kommune skal ha læringsresultater som ligger over landsgjennomsnittet	Grunnskolepoeng er på nasjonalt nivå		40,5	41,9	
	Resultatene på nasjonale prøver vil indikere kvaliteten i opplæringen, og vi vil kunne følge utviklingen på trinna gjennom disse tallene	Nasjonale prøver i engelsk, 8. trinn	50,0	49,0	Resultatene på nasjonale prøver er lavere enn målsettingen. Enheten vil arbeide for felles god praksis rundt gjennomføring og oppfølging av prøvene fram mot gjennomføringen i 2019.
Alle barn skal bli vinnere i eget liv ut fra egne forutsetninger	1. Opplæringsloven gir anledning til at elever kan være i et innføringstilbud i inntil to år. At eleven har nådd Nivå 2 i læreplanen i grunnleggende norsk, vil si at eleven skal kunne følge den ordinære opplæringen i fagene på norsk. Målet er derfor at alle elever skal nå dette nivået i løpet av tiden de kan være i Paletten. Det må derimot sies at elevenes skolebakgrunn fra hjemland eller andre land før ankomst Norge, er av stor betydning for om eleven er i stand til å nå målet om nivå 2 i grunnleggende norsk på angitt tid. De yngste elevene vil kunne nå deler av læreplanen på nivå 2, men ikke alle. Læreplanen i grunnleggende norsk for språklige minoriteter er aldersuavhengig fra 1. trinn til og med 3. trinn vgs.	Andel elever i Paletten nådd nivå 2 i læreplanen i grunnleggende norsk i løpet av to år	85,0 %		
	Lesing er en avgjørende forutsetning for å kunne følge progresjonen i opplæringen	Andel elever under kritisk grense på leseprøver i 1. klasse (pr. mars)	15,0 %		Kartleggingsprøver ikke registrert per 1.3.
	Målene gir informasjon om vi lykkes i arbeide med å gi elevene så gode forutsetninger som mulig for å gjennomføre	Andel elever med direkte overgang ungdomsskole - videregående opplæring	98,5 %	100,0 %	Alle elevene som gikk ut av grunnskolen i 2018 begynte i videregående opplæring.

Årsmelding 2018

	videregående opplæring. Målet om 85 % gjennomføring er på nivå med de beste kommunene i landet	Gjennomføring videregående opplæring VG1, første året etter ungdomsskole	85,0 %	82,1 %	Det liten variasjon fra tidligere år. Systematisk arbeid med bedre læringsresultater og gode overganger vil bidra til øke gjennomføringsgraden.
		Gjennomføring videregående opplæring VG3, femte året etter ungdomsskole	72,5 %	72,4 %	Det liten variasjon fra tidligere år. Systematisk arbeid med bedre læringsresultater og gode overganger vil bidra til øke gjennomføringsgraden.
		Rådgivning - grunnlag for videre valg av utdanning og yrke	4,10	3,99	Dette området i elevundersøkelsen har hatt en positiv utvikling. Det er fortsatt fokus på god rådgivning i overgangen grunnskole - videregående opplæring.
	Opplæringsloven gir en automatisk rett til fritak for vurdering med karakter, og dermed eksamen det første halve året eleven er i Norge. Etter dette vil det kun være spesialundervisning eller om eleven har hatt rett til særskilt språkopplæring i ungdomsskolen som kan gi fritak. For året 2016 var det ingen elever med mindre enn 3 år i grunnskole som var avangselever.	Andel flerspråklige elever med mindre enn 3 år i grunnskole med gjennomført eksamen			
	Trenden de siste årene har vært at andel ungdom med emosjonelle vansker har økt, og Bamble kommune arbeider innenfor flere tjenesteområder og tverrfaglig for å motvirke dette. Målet viser om dette arbeidet har ønsket effekt. Ungdataundersøkelsen gjennomføres annet hvert år.	UNG-dataundersøkelsen viser at antall unge med emosjonelle vansker går ned	10,0 %	14,0 %	Andel elever som fyller kriterier i UngData for depressive symptomer. Ved forrige gjennomføring i 2015 var dette tallet 10%. Bamble kommune arbeider tverrfaglig og systematisk med dette, blant annet gjennom "Kompetansegaven" og "Handlingsveileder ved bekymringsaker"
Alle barn skal oppleve helhet og sammenheng i opplæringsløpet	Barn i vekst er i aktiv bruk i alle kommunale barnehager	Barn i vekst er et verktøy som skal benyttes til å arbeide systematisk med daglige observasjoner for å	6/6	6/6	

Årsmelding 2018

		utvikle barnehagens leke- og læringsmiljø. Barn i vekst hjelper personalet til å se sammenhengen mellom språk, sosiale og motoriske ferdigheter			
	Elevundersøkelsen viser at prinsippene for vurdering for læring er ivaretatt	Vurdering for læring er et grunnleggende prinsipp i opplæringen. Elevundersøkelsen gir tilbakemelding om dette er ivaretatt, på en skala fra 1-5	4,10	3,81	Dette området i Elevundersøkelsen har hatt en positiv utvikling, og er et prioritert satsingsområde framover.
	Skolefritidsordningene i Bamble gjennomfører foreldreundersøkelsen hver høst. Denne gir verdifull tilbakemelding om hvordan foreldrene opplever ordningen	Foresattes tilfredshet med SFO-tilbudet	4,6		Ikke gjennomført i 2018. Gjennomføringen i 2019 vil gi informasjon om effekten av ny SFO-ordning fra 01.01.19.
Alle barn skal være inkludert, oppleve trygghet og mestring i sitt læringsmiljø	Elevundersøkelsen viser at ingen elever blir mobbet	Bamble kommune har nulltoleranse for mobbing, og arbeider systematisk med dette i alle barnehager og skoler. Elevenes svarer på en skala fra 1-5 der 5 indikerer at ingen elever blir mobbet	5,00	4,70	Resultat på landsgjennomsnitt og lite variasjon fra tidligere år. Arbeidet med trygt og godt skolemiljø har kontinuerlig fokus.
	Elevundersøkelsen viser at området læringskultur (motivasjon og mestring) er over nasjonalt snitt	Mestring: Motivasjon og mestring er avgjørende faktorer for elevenes læringsresultater, og denne indikatoren viser om skolene lykkes i arbeidet med dette	4,10	4,04	Lite variasjon i forhold til tidligere år.
		Motivasjon: Motivasjon og mestring er avgjørende faktorer for elevenes læringsresultater, og denne indikatoren viser om skolene lykkes i arbeidet med dette	4,10	3,80	Lite variasjon i forhold til tidligere år.
	Kommunale barnehager i Bamble gjennomfører foreldreundersøkelsen hver høst. Denne gir verdifull tilbakemelding	Foresattes tilfredshet med barnehagetilbudet	4,7		Foreldreundersøkelsen i barnehage ikke gjennomført i 2018. Gjennomføres høsten 2019

Årsmelding 2018

	om hvordan foreldrene opplever barnehagetilbudet				
--	--	--	--	--	--

PPT og spesialpedagogisk kompetansesenter

Status økonomi

Virksomheten gikk med et overskudd på 430 000 kroner. Overskuddet skyldes at virksomheten ikke har klart å erstatte ansattes fravær fullt ut med inntak av vikarer.

Overskuddet er satt av på enhetens sentrale driftsfond.

Endringen fra 2017 til 2018 skyldes økt andel støtteassistenter i barnehage knyttet til enkeltvedtak. De økte kostnadene er dekt av enhetens sentrale fond og delvis av virksomhetens budsjett.

Grasmyr ungdomsskole

Status økonomi

Årsregnskapet viser ikke avvik mellom revidert budsjett 2018 og regnskap 2018.

Det er avsatt 145 000 kroner til fond som skal brukes til personalseminar januar 2020. Grunnen til overskuddet er overskudd på sykelønnsrefusjon.

Totalt er det en reduksjon i driftsnivået fra 2017 til 2018 på ca. 350 000 kroner. Dette er fordi skolen hadde ekstratilskudd til et prosjekt med økt lærertetthet som opphørte vår 2017.

Herre skole

Status økonomi

Virksomheten går i balanse i 2018.

Det er satt av 97 000 kroner til virksomhetens disposisjonsfond.

Det er ingen store endringer fra 2017 til 2018.

Langesund barneskole

Status økonomi

Regnskapet fra 2017 til 2018 viser et høyere driftsnivå i 2018. Dette skyldes i hovedsak økte utgifter til kurs og personalseminar. Assistenter og pedagoger var på arbeidsseminar i Stavern, og arbeidet med skolens sosiale handlingsplan. Langesund barneskole har også investert ytterligere i IKT-utstyr til elevene. Økte lønnsutgifter skyldes også et økt antall elever med spesielle tilretteleggingsbehov.

Langesund barneskole har utfordringer knyttet til et synkende antall barn på SFO. Dette har resultert i lavere inntekter gjennom oppholdsbetalingen. Vi har redusert utgiftene på lønn og vikar, og noen assistenter har fått flere timer i skolen.

Langesund ungdomsskole

Status økonomi

Skolen har et overforbruk i forhold til budsjett på lønn til vikarer og innleid hjelp. Avvikene er dekt innenfor virksomhetens ramme.

Det er ikke satt av eller brukt noe av fond.

Det er ingen store endringer fra 2017 til 2018.

Rugtvedt skole

Status økonomi

Skolen går med et overskudd på 60 000 kroner ved årets slutt. Sfo går med et underskudd på 348 000 kroner. Årsaken er store lønnsutgifter på grunn av sykmeldinger og nedgang i barnetallet på SFO.

Skolens overskudd samt 289 000 kroner av virksomhetens disposisjonsfond er brukt for å dekke underskuddet på sfo.

Endringen fra 2017 til 2018 skyldes en økning i driftsnivået på skolen på grunn av økt elevtall og en nedgang på sfo på grunn av færre brukere.

Rønholt skole

Status økonomi

Regnskapet er i balanse. Det er overført 40 000 kroner til driftsfond som er tenkt brukt på uteområde ved skolen.

SFO går i balanse. Det har vært en økning i oppholdsbetalingen grunnet økning av barnetall. Dette er svært positivt.

Stathelle barneskole

Status økonomi

Virksomheten gikk med et underskudd på 140 000 kroner som ble dekket av sentralt driftsfond.

Nærmere forklaring:

Underskuddet i skole er på 280 000 kroner, dette skyldes ekstra utgifter til elever med stort hjelpebehov.

SFO har et overskudd på 140 000 kroner, som skyldes ekstra inntekter på barn. Dette reduserer virksomhetens underskudd til 140 000 kroner.

Sundby barnehage

Status økonomi

Sundby barnehage har brukt fond til å dekke kostnader i forbindelse med bygging av ny veranda for vogner. Barnehagen har satt av totalt 127 000 kroner på fond. 50 000 kroner skyldes ubrukte midler til uteområde, k-sak 32/18. 77 000 kroner skyldes overskudd lønn - vikarer, det er satt inn vikar med lavere lønn. Virksomheten har ingen større endringer fra 2017 til 2018.

Uksodden barnehage

Status økonomi

Det har vært høyt sykefravær i 2018. Barnehagen har etter avtale med enhetsleder alltid satt inn vikar ved fravær da dette har vært ansett som nødvendig. Underskuddet knyttet til dette er dekket av enhetens fond.

Det er satt av totalt 93 000 kr til fond. Dette for å kunne gjøre oppgradering knyttet til materiell og inventar med tanke på det pedagogiske arbeidet. Det er også satt av penger til bruk på uteområdet. Jf. K-sak.

Det er ingen store endringer fra 2017 til 2018.

Rønholt barnehage

Status økonomi

Rønholt barnehage har hatt et overskudd på kr 96 000 kroner på lønn. For å møte krav til bemanningsnorm og krav til pedagognorm fra og med 1.08.18 ble det opprettet 0,6 årsverk som barne- og ungdomsarbeider og 0,5 årsverk som barnehagelærer.

Barnehagen overførte 31 537 kroner til fond. Dette er midler som er øremerket til opprustning av uteområdet vårt, og utgjør resten av de 50 000 kroner bevilget av kommunestyret til dette formålet.

Falkåsen barnehage

Status økonomi

Barnehagen gikk med et overskudd på 77 000 kroner. Overskuddet skyldes innsparinger på lønn. Midlene er satt av på virksomhetens disposisjonsfond. Ubrukte midler til oppgradering av uteområde 50 000 kroner, K-sak 32/18, er også satt av på fond for bruk i 2019.

I tillegg har barnehagen fått tilretteleggingsmidler for videreutdanning, 50 000 kroner. 39 000 av disse er overført til fond for bruk våren 2019.

Det er ingen store endringer fra 2017 til 2018.

Grasmyr Naturbarnehage

Status økonomi

Avsetning fond: Barnehagen fikk tildelt 50 000 kroner fra kommunestyret til uteområdet, dette er satt over og skal brukes i 2019. 50 000 kroner er bundet til ansatte som tar utdanning.

Barnehagen satte av 360 000 kroner til fond fra overskuddet 2018. Dette er øremerket gjerder og sikkerhet i og rundt barnehagen. Overskuddet skyldes ubrukne lønnsmidler.

Endring regnskap 2017 til 2018 skyldes reduksjon i bemanning.

Nustad barnehage

Status økonomi

Nustad barnehage opprettet ny avdeling pr 01.08.19. Dette var på bakgrunn av økt søkermasse. Det ble derfor ansatt to pedagoger fra 01.08.18. I tillegg ble det ansatt en pedagog i 100 % stilling på grunn av pedagognormen fra samme tidspunkt.

Kostnaden på dette ble beregnet til 741 000 kroner. Av dette ble 620 000 kroner dekket av sentralt fond og 120 000 kroner ble dekket av barnehagens ramme.

Kultur og oppvekst

Viktige hendelser og resultater i 2018

De fleste områdene som hadde fokus i 2018 er videreføring fra tidligere års arbeid:

På kulturområdet har det vært satset på videre utvikling av musikk og festival byen Langesund. Nytt av året var gatemusikkprosjektet. Vi har fått ny leder for Bibliotek/ litteraturhuset. Biblioteket er nå blitt meråpent og selvbetjent. Dette betyr at alle voksne med lånekort kan inngå en avtale hvor lånekortet også blir nøkkelt kort slik at biblioteket kan brukes alle dager mellom kl.07.00 til 23.00. En fantastisk mulighet. Vi har også ansatt ny frivillighetskoordinator.

Barne- og familievernet: På grunn av en kraftig nedgang i antall enslige mindreårige som søker asyl i Norge ble vi ikke anmodet om å bosette flere enslige mindreårige flyktninger. Dette innebærer at vi må bygge ned en godt etablert og velfungerende tjeneste, og at 17 ansatte i løpet av en treårsperiode må omplasseres.

For virksomhet Oppvekst har også mange tidligere fokusområder blitt videreført som frivillighetsarbeidet, Frisk Bris, ungdom og fritid etc. I tillegg arbeides det med et nytt satsingsområde på hverdagsaktiviteter knyttet til folkehelse. Virksomheten har også styrket helsesøster/jordmortjenesten. Videre er det en økt satsing på å motvirke utenforskap og fattigdom blant barn og unge.

Talenthuset er et samarbeidsprosjekt mellom Nav og Frisk Bris hvor det jobbes for å få ungdom tilbake til utdanning eller over i jobb. I 2018 gikk 12 ungdommer tilbake til utdanning, og 13 stk. fikk hel eller deltidsjobb.

Viva og Nav har i 2018 jobbet aktivt for å få flyktninger ut i arbeid. Dette har gitt resultater og har redusert antallet flyktninger som mottar økonomisk sosialhjelp etter 5 år med 25%. En nedgang på 1,5 millioner kroner.

I oktober startet Nav og Viva i samarbeid opp Secundus. En bruktbuikk som tar imot og selger brukt utstyr til alle former for sports og fritidsaktiviteter. Denne bidrar både til å skaffe billig utstyr, arbeidspraksis og utprøving i henhold til ulike stønadsformer.

Velferdspolitisk handlingsplan og Handlingsplan for økt frivillighet ble vedtatt

I tillegg har flere av virksomhetene hatt en aktiv rolle i planarbeidet for Framtidas ungdomsskole.

Dette jobber vi videre med

De store utfordringene i 2019 blir:

- Enheten skal redusere sine budsjetter med ca. 10 % i løpet av 3 år, i henhold til omstillingsarbeidet som arbeides med i hele kommunen. Dette betyr at vi må foreta tiltak som ikke er ønskelige, men nødvendige. Foreløpig er det vedtatt å bygge ned tjenestene for enslige mindreårige. Da dette er en tjeneste som i hovedsak dekkes av statlige tilskudd er innsparingen 2,2 millioner, men 17 personer vil måtte bli omplassert. Vi vil nok måtte fremme tidligere avslåtte forslag på ny. Ikke fordi vi ønsker omkamp, men fordi det er vanskelig å finne alternative gode forslag til innsparinger.
- Framtidas ungdomsskole er kommunens store hovedprosjekt, og her bidrar enhet for Kultur og oppvekst aktivt.
- Nedgang i antall flyktninger. Vi må i løpet av tre år tilpasse tjenestene knyttet til integrering av flyktninger til en halvering av dagens antall. På noen områder kan det bli en utfordring om vi kan drive kvalitativt gode nok tjenester dersom vi ikke har store nok grupper flyktninger. f.eks. undervisning. I tillegg må vi tilpasse oss de økonomiske forutsetningene som også vil innebære en halvering av tilskuddene.
- Følge opp vedtatte planer som velferdspolitisk handlingsplan, frivillighetsplanen, revidere folkehelseplan m.fl.

Status økonomi

Beløp i 1000

Rammeområde/enhet	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Rev. bud. 2018	Avvik i kr
400-Kultur og oppvekst	400	352	400	0
401-Kultur	18 896	17 337	18 895	0
402-Barne- og familievern	27 262	28 300	29 233	1 971
403-Oppvekst	16 149	15 825	16 392	243
404-Flyktningearbeidet	0	-725	0	0
405-NAV	25 018	24 547	25 018	0
406-Voksenopplæring, frivillighetssentral og aktivitet	4 069	3 419	4 069	0
407-Frisk Bris	2 794	2 489	2 794	0
Sum	94 587	91 544	96 800	2 213

Enheten hadde et samlet overskudd på 2,2 mill. kroner. I tillegg ble det netto satt av 17,5 mill. kroner på fond.

Hovedgrunnen til det gode resultatet er 30 mill. kroner mer i inntekter enn budsjettet, mens utgiftssiden hadde en økning på 10 mill. kroner.

At avviket mellom budsjett og regnskap er så stort skyldes også at vi ikke har klart å følge opp med budsjettendringer underveis.

Arbeidet knyttet til integrering av flyktninger og tjenester til enslige mindreårige skal i utgangspunktet dekkes av Statlige tilskudd. I 2015 bevilget kommunestyret imidlertid 2,2 mill. kroner til tjenestene til enslige mindreårige, da refusjonsordningen den gang ikke dekket utgiftene. Finansieringsordningen har i ettertid endret seg. Både av den grunn og at vi i 2018 hadde mange enslige mindreårige som vi fikk tilskudd for gjorde at tjenesten kan levere tilbake bevilgningen på 2,2 mill. kroner og sette av nesten 4,4 mill. kroner på et bufferfond samt 1,2 mill. kroner på bundne fond (knyttet til ekstratilskudd til enkelt personer).

Årsmelding 2018

Også Virksomhet for integrering, voksenopplæring og aktivisering kan sette av netto 6 mill. kroner på bufferfondet til flyktingarbeidet og 1 mill. kroner på bundne fond (knyttet til ekstratilskudd til enkelt personer). Her er også årsaken høye inntekter grunnet at kommunen har bosatt et høyt antall flyktninger de siste årene. Vi er nå ved et veiskille hvor vi i årene fremover må planlegge utfra en nedgang i antall flyktninger:

Under vises prognosen for antall flyktninger (innen 5 årsperioden) og samlet integreringstilskudd i årene som kommer.

	2018	2019	2020	2021	2022
Antall i 5 år	204	186	165	134	114
integreringstilskudd	39,5	27,2	22	22	21

i millioner

Denne prognosen viser at vi må tilpasse arbeidet med inntektene. I overgangen må bufferfondet benyttes.

Resultatene for resten av enheten viser også et samlet overskudd som er satt på fond. Det er kun barnevernet som gikk med underskudd på 1,8 mill. kroner. Dette ble dekket opp av egen virksomhet og overskudd på oppvekst.

Fra fellesområdet for enheten er det overført 300 000 kroner til fond knyttet til at bevilgningen som ble gitt til sosial ulikhet /barnefattigdom ikke ble brukt i 2018. Det etableres en egen tilskuddsordning kontingentkasse/fritidstilskudd i 2019 hvor midlene vil bli benyttet.

Virksomhet for kultur kunne i 2018 sette av netto ca. 800 000 kroner på disposisjonsfond og 825 000 kroner på bundne fond.

Virksomhet for oppvekst kunne sette av ca. 1,8 mill. kroner på disposisjonsfond. En del av dette er lønnsmidler som vil bli brukt i 2019. I tillegg har virksomheten satt av 530 000 kroner på bundne fond knyttet til øremerkede tilskudd.

Nav har satt av 1,2 mill. kroner på disposisjonsfond og 350 000 kroner på bundne fond.

Samlet har enheten brukt 3,7 mill. kroner i fondsmidler i 2018.

Årsakene til overskuddet er økte inntekter knyttet til søknader om tilskudd, sykepenger og refusjoner. Det har vært lite bruk av vikar ved sykdom, og det er bevilgninger som vi ikke har klart å gjennomføre, og derfor er overført til bruk i 2019.

Kultur og oppvekst

Status økonomi

Fra fellesområdet for enheten er det overført 300 000 kroner til fond knyttet til at bevilgningen som ble gitt til sosial ulikhet /barnefattigdom ikke ble brukt i 2018. Det etableres en egen tilskuddsordning kontingentkasse/fritidstilskudd i 2019 hvor midlene vil bli benyttet.

Kultur

Viktige hendelser og resultater i 2018

- Ansatt ny bibliotek- og litteraturhussjef, frivillighetskoordinator og kulturhusansvarlig
- Etablert meråpent og selvbetjent bibliotek.
- Ny rekord i antall spillemiddelsøknader, etablering av bedre samarbeidsrutiner med Bamble idrettsråd og utviklings-satsning for kommunens idrettslag.
- Bamble kulturskole har som en av få kulturskoler blitt plukket ut til å delta i kulturskoleutviklingsprosjekt i til Nordea bank og Norsk kulturskoleråd
- Oppgradering av lydanlegg, lysanlegg og scenetepper på Sentrumsgården kulturhus
- Igangsettelse av kystkulturseminar i regi av Bamble bibliotek- og litteraturhus og Telemark museum
- Diverse utviklingstiltak for musikk- og festivalbyen Langesund herunder sommerbrosjyre, kick-off-arrangement, gatemusikerprosjekt og økt fokus på arrangementssikkerhet.

Dette jobber vi videre med

2019 domineres av arbeid med Framtidas ungdomsskole. Virksomheten er tungt involvert i kulturfunksjonene, idrettsfunksjonene, kunstnerisk utsmykning i tillegg finansiering via spillemidler.

I løpet av 2019 fremmer virksomheten to planer til politisk sluttbehandling:

- Plan for Bamble kulturskole
- Plan for den kulturelle skolesekken i Bamble.

På grunn av Grasmyrprosjektet utsettes oppstart av følgende planer til 2020

- Hovedrevisjon av kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet
- Utarbeidelse av nytt felles utleiereglement og bookingsystem for kommunale kultur-, idretts- og møtelokaler.
- Revisjon av handlingsplan for kystkultur

Andre tiltak

- Musikk- og festivalbysatsning med særlig vekt på ungdom, sikkerhetsseminar, kompetansebygging og styrking av Skagerakfestivalene jf. politisk vedtatt strategi.

- Vurdere regional musikkurismesatsning i samarbeid med den nye fylkeskommunen, regionens viktigste arrangører og festivaler, destinasjonsselskaper, hotellkjeder, fergeselskap og andre kommuner
- Lydreguleringer i Langesund sentrum
- Det nasjonale bokåret 2019 og bibliotekets barnefattigdomsprosjekter
- Planlegge Bamble kulturskole sitt 25-årsjubileum i 2020 og fullføre Nordeaprojektet
- Ny strategi for kystkultur etter at kommunestyret har vedtatt å ikke bygge kystkultursenter
- Innsparinger på ca. 10 % av virksomhetens budsjett.

Status økonomi

Avvik budsjett 2018 - regnskap 2018

Virksomheten gikk med overskudd på 70 674 kroner i 2018. Overskuddet ble avsatt til enhetens driftsfond.

Økonomisk utvikling 2017 til 2018

Virksomheten økte sin omsetning med 1,6 mill. kroner fra 2017 til 2018. Dette skyldes i hovedsak budsjettøkning / ekstrabevilling på tilskuddsposter, utstyr til kulturskolen, færre vakanser og lønnsøkning.

Kulturskolen har de siste årene slitt med lavere elevtall som har gitt underskudd. Dette har i 2018 blitt løst, og man går i balanse. Men kulturskolen er fortsatt sårbare med lite driftsmidler annet enn til forestillinger.

Avsetninger til fond

Virksomheten har satt av 1,8 mill. kroner til fond hvorav ca. halvparten er avsetning til bundne fond og halvparten avsetning til disposisjonsfond.

Avsetning til bundne fond gjelder ubrukte midler i prosjekter som har øremerket finansiering fra eksterne finansører og sponsorer, som for eksempel Skagerakfestivalene, Hogstprosjektet, barnefattigdomstiltak etc.

Avsetning til disposisjonsfond gjelder ubrukte midler i prosjekter som har en øremerket bevilgning fra kommunestyret slik som f. eks. tilskuddsordninger, musikk- og festivalbysatsning, utstyr til kulturskolen etc. Virksomhetens regnskapsmessige overskudd på 70 674 kroner ble avsatt til enhetens driftsfond.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
3. Bamble kommune skal imøtekomme lokalsamfunnets krav og behov for tjenester gjennom helhetlig prioritering, effektiv organisering og innovativ oppgaveløsning	Øke andel elever med rabbertert elevplass	Andel elever i prosent	7,5 %	7,3 %	Godt resultat selv om det er 0,2 prosentpoeng lavere enn målet.
	Øke andel fremmedspråklige barn i kulturskolen	Prosentandel	3,5 %	10,3 %	Her har vi et godt resultat. Lærerne er veldig oppmerksomme på at foresatte/elever som sliter med språket trenger ekstra oppfølging. Vi har også god hjelp fra VIVA i fht rekruttering fra deres brukere.
	Øke andel grunnskoleelever som har tilbud i kulturskolen	Andel elever i prosent**	20,0 %	17,8 %	Kulturskolen har lange ventelister på mange fag - men uten økte bevilgninger, så er det ikke realistisk å nå målet på 20%. Ser man på Kostratallene har Bamble kulturskole drevet svært kostnadseffektivt. Vi har også en tydelig, lavere økonomisk prioritet enn nabokommunene, gjennomsnittet i kostragruppe 8 og landsgjennomsnittet u/ Oslo.
	Øke andel gutter i kulturskolen	Andel i prosent	38,0 %	33,5 %	Vi jobber med dette ved å tilpasse undervisningen slik at det skal bli gøyere for gutter å delta. Dette er et langsiktig arbeid, men utviklingen går i riktig retning for tiden.
	Øke antall besøk ved biblioteket	Besøk pr innbygger	4,5	4,8	Godt resultat, særlig siden besøkstallene

Årsmelding 2018

					var ute av drift i januar og februar 2018.
	Øke antall godkjente spillemiddelsøknader	Antall	8	10	Resultatet er godt og gjelder antall spillemiddelsøknader utarbeidet i 2018 og innsendt til fylkeskommunen i januar 2019.
	Økte utlån ved biblioteket	Utlån pr innbygger	5,3	4,2	Det er vanskelig å si hvorfor vekst i besøk ikke gir samme vekst i utlån. Dette er imidlertid en trend vi ser nasjonalt, besøket øker uten at utlånet øker tilsvarende. En mulig forklaring er at sterkere satsning på arrangement og litteraturhusfunksjoner, fører til at flere oppsøker biblioteket som møtested mer enn som utlånssted.
9. Bamble skal være en av Norges fremste kystkulturkommuner	Langesund skal bli en av Norges fremste musikk- og festivalbyer.	Totale billettinntekter fra konsertvirksomhet fra de store billettselskapene dividert på totalt antall innbyggere. Kilde Norsk kulturindeks.	1 200	965	Målet for 2018 er for ambisiøst. Bamble er en av kommunene i landet som har høyest omsetning av konsertbilletter pr innbygger. Siste måling ligger 139 % over landsgjennomsnittet men vi lavere vekst enn landsgjennomsnittet .
Bamble kommune skal ha et rikt og variert fritidstilbud for alle barn og unge.	Andelen elever med redusert avgift/fripluss i kulturskolen skal være minst 5 %	Andel elever med rabattert plass basert på lav inntekt i husstanden måles ved manuell utregning fra kulturskolens fagsystem. (=Elevavgift lav sats / antall elever).	4,0 %	7,3 %	Bra :-)
	Øke andel barn i grunnskolealder som har tilbud i kulturskolen	Antall elever i kulturskolen dividert med antall barn i grunnskolealder	18,0 %	17,8 %	Kulturskolen har lange ventelister på mange fag - men uten økte bevilgninger, så er det ikke realistisk å nå målet på 20%. Ser man på KOSTRA tallene har Bamble

Årsmelding 2018

					kulturskole drevet svært kostnadseffektivt. Vi har også en tydelig, lavere økonomisk prioritet enn nabokommunene, gjennomsnittet i kostragruppe 8 og landsgjennomsnittet u/ Oslo.
	Øke andel elever med nedsatt funksjonsevne til to prosent.	Antall elever med nedsatt funksjonsevne dividert på totalt antall elever i kulturskolen	0,5 %	1,3 %	Vi er tydelige på at elever med nedsatt funksjonsevne som ikke har andre fritidsaktiviteter blir prioritert ved opptak. Lærerne legger ned ekstra innsats mot de elevene som trenger det, og kulturskolen gir derfor et økt tilbud til disse elevene ut fra rammene vi har.
	Øke andel fremmedspråklige barn i kulturskolen slik at det gjenspeiler gjennomsnittet i befolkningen.	Andel elever med fremmedspråklig bakgrunn dividert på totalt antall elever i kulturskolen. Manuell telling fra fagsystem basert på etternavn til foresatte.	9,0 %	10,3 %	Her har vi et godt resultat. Lærerne er veldig oppmerksomme på at foresatte/elever som sliter med språket trenger ekstra oppfølging. Vi har også god hjelp fra VIVA i fht rekruttering fra deres brukere.
	Øke andel gutter i kulturskolen til 40 prosent.	Antall gutter dividert på totalt antall kulturskoleelever. Tall hentes fra fagsystemet.	34,0 %	33,5 %	Vi jobber med dette ved å tilpasse undervisningen slik at det skal bli gøyere for gutter å delta. Dette er et langsiktig arbeid, men utviklingen går i riktig retning for tiden.
Bamble kommune skal legge til rette for økt frivillige engasjement.	Bedre uttelling på momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner innen kulturfeltet	Totalt sum merverdiavgiftskompensasjon utbetalt til frivillige foreninger i Bamble innen kulturfeltet dividert på totalt antall innbyggere dividert på 1000. Kilde: Norsk kulturindeks	35	19	Resultatet for Bamble er bra og ligger 14 % over landsgjennomsnittet . Resultatet gjelder kun frivillige foreninger innen kunst og kultur, så idrettslag er for eksempel ikke

Årsmelding 2018

					inkludert. Målet er urealistisk høyt og bør justeres i framtiden.
	Øke antall godkjente spillemiddelsøknader	Antall godkjente spillemiddelsøknader skal økes	12,0	10,0	Vi bør vurdere å stryke dette målet siden det er oppført to ganger. Resultatet er godt og gjelder antall spillemiddelsøknader utarbeidet i 2018 og innsendt til fylkeskommunen i januar 2019.
Bamble kommune skal opprettholde og videreutvikle biblioteks- og litteraturhustilbudet.	Antall deltakere på arrangement pr innbygger.	Totalt antall deltakere på bibliotek- og litteraturhusarrangement dividert på totalt antall innbyggere	0,04	0,10	Resultatet er bra. Arrangementsbesøket bør sees i sammenheng med det totale besøket.

Barne- og familievern

Viktige hendelser og resultater i 2018

Barnevernet:

- I 2017 fikk barnevernet ansvar for 5 ungdommer som trengte ulike omsorgstiltak. Dette har vært kostnadskrevende tiltak som har fått full uttelling i 2018, og har bidratt til underskuddet i barnevernet.
- Barnevernet har også hatt et svært høyt sykefravær med 12,5 %. Vi har ikke hatt mulighet til å sette inn vikar, da dette krever mye tid til opplæring og kjennskap til sakene vi jobber med. Noe som igjen fører til økt slitasje resten av de ansatte. Faren for nye sykemeldinger øker.
- Barnevernet har deltatt på tjenestetøtteprogrammet (et kompetanseheving for ansatte i barnevernstjenesten, som er en del av statens satsing på barnevernet. Vi har også hatt to ansatte på videreutdanning.
- I 2016 kom det en høyesterettsdom som medførte at avlastere skulle regnes som arbeidstakere og ikke oppdragstakere. Dette medfører at de får rettigheter etter arbeidsmiljøloven. I 2018 har vi arbeidet med hvordan dette skal tolkes i forhold til besøkshjem, støttekontakter o.l. Konklusjonen så langt er at også disse i hovedsak må regnes som arbeidstakere.

Enslige mindreårige:

- Antall enslige mindreårige asylsøkere som kommer til Norge har gått kraftig ned, dette har medført at vi ikke ble anmodet om å bosette enslige mindreårige flyktninger i 2019. Da dette arbeidet i all hovedsak blir finansiert av statlige tilskudd medfører dette at tjenesten for enslige mindreårige flyktninger må bygges ned.

Dette jobber vi videre med

Barnevernet:

- Arbeide med å vurdere om vi kan bruke ressursene våre knyttet til hjelpetiltak på en bedre måte.
- Arbeide med å få ned sykefraværet
- Arbeide med hvordan overgangen fra oppdragstaker til arbeidstaker vil slå ut økonomisk og praktisk i forhold til arbeidstidsbestemmelsene. Samt om det bør medføre endringer i forhold kommunens arbeidsgiverpolitikk.

Enslige mindreårige:

- Strandgata bofellesskap skal legges ned i løpet av høsten 2019. Arbeidet skjer i overensstemmelse med kommunens retningslinjer for omstilling og nedbemanning.

Status økonomi

Barne- og familievernet samlet utenom tjenestene til enslige mindreårige hadde et underskudd på 237 000 kroner. Dette ble dekket av overskudd fra Oppvekst. Årsaken til underskuddet er knyttet til økte utgifter i barnevernet.

Barnevernet alene gikk med 1,8 mill. kroner i underskudd. Hovedgrunnen til dette er at vi i 2017 fikk 5 ungdommer som trengte omsorgsbaser. De øvrige tjenestene på Barne- og familievernet dekket 1,6 mill. kroner av underskuddet.

Arbeidet med Enslige mindreårige skal i utgangspunktet dekkes av statlige tilskudd til bosetting, men i 2015 bevilget kommunestyret 2,2 mill. kroner fordi den daværende finansieringsordningen ikke dekket utgiftene. I 2018 hadde arbeidet knyttet til enslige mindreårige et samlet overskudd på 7,8 mill. kroner. Av disse vil 2,2 mill. kroner tilbakeføres til kommunen, 4,4 mill. kroner, ble satt inn på et driftsfond til å møte forventet nedgang i inntekter og 1,2 mill. kroner ble satt inn på bundne fond da de er knyttet tilskudd til enkelt person

Det er varslet at vi de neste årene ikke blir bedt om å bosette enslige mindreårige, og bygger derfor ned boligene. dette vil ta noe tid da vi samtidig må ivareta de ungdommene som bor her.

Prognosen fremover viser at tilskuddet vil reduseres med - 6,8 mill. kroner neste år, ytterligere 3,2 mill. kroner i 2020 deretter - 7 mill. kroner i 2023.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
5.Bamble kommune skal gi tidlig hjelp til barn og familier som trenger bistand	Bamble kommune skal ha god kvalitet på sine barneverntjenester.	Alle saksbehandlere i barnevernet skal ha høyskoleutdanning med tilleggsutdanning	100	92	Ansatte i to mindre stillinger har høyskoleutdanning uten videreutdanning.
		Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder	100,0 %	100,0 %	Alle undersøkelser er behandlet innen fristen
		Unngå brudd i fosterhjem	0,0	0,0	Vi har ikke hatt brudd i noen fosterhjem
	Bosette 10 enslige mindreårige		10	2	Fikk ikke anmodning om flere fra IMDI
	Foreldreveiledning/ hjemmebaserte tiltak skal i minimum 75 % av tiltakene utføres av familieteamet		75	70	Dette er en liten avdeling som blir veldig sårbar for sykemeldinger, da det ikke settes inn vikar. Pga. av langtidssykemeldinger har vi ikke klart å oppnå målet.
	Følge opp alle barn i fosterhjem i henhold til de krav loven setter:	Andel barn med tilsynsfører	100,0 %	100,0 %	Pr. 31.12.2018. Dette kan variere noe i løpet av året.

--	--	--	--	--	--

Oppvekst

Viktige hendelser og resultater i 2018

Friskvern i skjærgårdshallen har hatt en ytterligere vekst. Det er inntil 100 deltaker per time på styrketreningstilbudet. Det er 14 tilbud og 15 enkelt-frivillige, instruktører og frivillige organisasjoner bidrar.

"ALLEMED", dugnad mot fattigdom og utenforskap blant barn og unge i forhold til fritidsaktiviteter ble avholdt. 13 lag og foreninger deltok sammen med kommunalt ansatte. Det ble utarbeidet 7 tiltak som skal jobbes videre med.

Frisk Bris har gitt tilbud til 5 % flere mennesker i 2018. 260 nye personer fikk et tjenestetilbud på Frisk Bris i tillegg til de som har fått oppfølging som varer lengre enn ett år. Samarbeidet med Arbeidsrettet rehabiliterings poliklinikk på sykehuset Telemark (ARR) er videreutviklet. Psykologspesialist fra ARR har faste arbeidsdager på Frisk Bris for å skape et sømløst tilbud. Sykehuset, Frisk Bris og deltaker vurderer sammen hvilke deler av spesialisthelsetjenesten som er hensiktsmessig å bruke. I tillegg er det sammen med NAV og Sykehuset Telemark etablert et prosjekt for å hjelpe mennesker med moderate og alvorlige psykiske lidelser tilbake til jobb.

Fritid for barn og unge. De fire ungdomskubbene er godt besøkt med mellom 10 til 35 besøkende per kveld. De fleste ungdommene ønsker seg et sted "å henge" sammen med andre ungdommer. Det er fokus på sunn mat, fysisk aktivitet og det settes i gang ulike aktiviteter på ungdommenes premisser. Det er mål om inkludering, tilhørighet og skape et godt ungdomsmiljø. Det opprettet snapchatprofil for to av klubbene og det fungerer godt som info om aktuelle aktiviteter på klubben.

Helsesøster, jordmor og miljøterapeuter. Miljøterapeutene ble tatt ut av stab i fritidsklubb for å kunne jobbe oppsøkende på andre måter. Ønsket er å kunne være der ungdom er, ha andre sosialfaglige ettermiddag/kvelds tilbud og kunne samarbeide med andre kommuner om ungdom.

Det er ny undervisning i sex og samliv i 3. og 8.klasse. Det er også nytt at førsteklassesamtale og helseundersøkelse gjøres sammen med lege. Det er utarbeidet et program for foreldremøter i samarbeid med fysioterapeut i forbindelse med Liv og røre-satsingen i skole. "Min livsstil" som er et egenrapporteringsverktøy for elevene knyttet til deres helse og utvikling er tatt i bruk i 8.trinn sammen med undervisning og helsesamtaler. Det er tilbudt depresjonsmestringskurs for ungdom i videregående.

Handlingsplan for økt frivillighet ble vedtatt og planen legger føringer for samskaping mellom kommunen og det frivillige.

Dette jobber vi videre med

Forskningsprosjektet FORKOMMUNE-prosjektet HelseSamArbeid - "Helsefremmende samarbeid for å styrke arbeidsdeltakelse". Stort forskningsprosjekt finansiert av forskningsrådet. To prosjektdeler; utvikling av systematikk rundt mennesker som står i fare for å utvikle langtidsfravær og utvikling av systematikk rundt oppfølgingen av mennesker som står utenfor arbeidslivet.

Folkehelsearbeidet skal ha videre fokus på hverdagsaktiviteter med holdningskampanje og kompetanseheving til innbyggerne. Handlingsplan for folkehelse skal revideres i 2019.

Fremtidens ungdomsskole / Grasmyr prosjektet vil få prioritet i forhold til utvikling av fritid, kultur og folkehelse og utvikle et godt psykososialt helsetilbud.

Helsestasjon skal styrkes digitalt for å kunne motta elektroniske epikriser og dialogmeldinger slik at det kan bli raskere mottak av fødselsepikriser og tilbud om hjemmebesøk samt tettere dialog med fastlegene rundt barn og ungdom. Ønsker også å kunne tilby mer foreldreveiledning.

Fritidsklubbene vil ha fokus på rekruttering til Tirsdagsfjæra, flere jenter på klubbene og utvikle juniortilbud.

Status økonomi

Oppvekst har brukt ca. 1,4 mill. kroner mindre på lønn enn budsjettet. Dette er knyttet til vakanse i stilling. Alle stillingene ble besatt siste halvdel i 2018.

I tillegg hadde vi 455 000 kroner mer i inntekter enn budsjettet. Dette er i hovedsak knyttet til sykkelønsrefusjon. Virksomheten satte netto av 1,6 mill. kroner på disposisjonsfond. I tillegg dekket vi det resterende underskuddet på 242 698 kroner knyttet til Barn og familievernet.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
5. Bamble kommune skal gi tidlig hjelp til barn og familier som trenger bistand	Redusere antall ungdomsskoleelever som har mange depressive symptomer	Antall ungdomsskoleelever med mange depressive symptomer	10,0 %	14,0 %	Resultatene fra Ungdata viser en økning. Det gir bekymring.
	Øke andel familier som får hjemmebesøk av jordmor og helsesøster	Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	100,0 %	74,4 %	Ikke alle ønsker hjemmebesøk men alle får tilbudet. Økt jordmortilbudet for å møte dette kravet på at alle skal få mulighet for hjemmebesøk 3 døgn etter fødsel grunnet færre liggedøgn på sykehuset. Dette krever at helsestasjon får journal fra sykehuset innen tidskravet. Digital kommunikasjon forventes på plass 2019.
8. Bamble kommune skal vektlegge forebygging og tilrettelegge for mestrings av eget liv	Øke antall tidlig sykemeldte med lettere psykiske lidelser som får oppfølging av Frisk Bris	Antall tidlig sykemeldte med lettere psykiske lidelser som får oppfølging av Frisk Bris	55	73	
Bamble kommune skal ha et rikt og variert fritidstilbud for alle barn og unge	Tilby fritidsklubb, ferie- og fritidstilbud til alle barn og unge	Fritidssenter, antall dager åpen per uke i gjennomsnitt	2	2	

Flyktningearbeidet

Viktige hendelser og resultater i 2018

Anmodningstall og bosettinger

Vi har i 2018 bosatt 24 flyktninger etter avtale med IMDI. Det har også kommet 7 flyktninger via familieinnvandring. Vi ble anmodet om å bosette 22 stk. i 2019. Vi er nå på et svært lavt antall som vi skal bosette, ca. 60% lavere enn det som vi har lagt opp til de senere årene. Dette vil ha mye å si for inntektene til kommunene. Utgiftene vil naturligvis også synke, men vi er i prosess for å justere riktig størrelse på integreringsapparatet som gir rett balanse i forhold til tjenesteomfang og økonomi.

Nedgang i økonomisk sosialhjelp

Det er gledelig å se at vi går ned med ca. 25% på utbetaling av økonomisk sosialhjelp til flyktninger. Den viktigste faktoren er at flere kommer i arbeid. Dette er noe som det jobbes kontinuerlig med. God kartlegging, tett oppfølging og riktige hjelpetiltak til rett tid har nok bidratt til rett utvikling her.

KS- utviklingsprogram

Bamble kommune har deltatt i KS sitt utviklingsprogram innenfor feltet integrering. Gruppen fra Bamble har bestått av 9 personer fra ulike administrative sentrale roller innen feltet, samt en politiker. Gruppen har ut ifra analyser og kartlegging av egen drift funnet fram til 12 tiltak som enten allerede er iverksatt eller som skal videre utdypes og mest sannsynlig iverksettes/implementeres. Programmet startet opp høsten 2016 og ble avsluttet høsten 2018. Gruppens deltakere er svært fornøyd med både programmet og tiltakene som nå er fremarbeidet.

Digitalisering

I løpet av 2018 har alle som går i våre grunnskoleklasser for voksne fått hver sin bærbare pc, som også kan brukes hjemme. Alle bøkene som i dag brukes til undervisning i vår grunnskole er digitale. dette er blant annet et av tiltakene som kom frem under arbeidet i KS utviklingsprogram.

Dette jobber vi videre med

Bosettinger

Vi skal bosette 22 flyktninger i 2019. IMDI og KS signaliserer at de vil prøve å stabilisere antallet fremover, slik at vi slipper unødige svingninger. Vi må derfor regne med å ha 22 bosettinger pr år de nærmeste årene fremover. Vi vil innværende år satse på å videreføre mange gode tiltak som er i gang og beholde mye av dagens integreringsapparat. Vi reduserte noe av bemanningen i 2018, slik at vi er noe forberedt på den enorme nedgangen i bosettinger. Vi har dessuten et fond som vi vil bruke ved eventuelt fremtidige underskudd. Målet er å få utgiftene så lavt som mulig, spesielt økonomisk sosialhjelp som kan gjøre at vi forebygger for fremtidig drift med lavest mulig utbetalinger av økonomisk sosialhjelp.

Tomleie

Virksomheten er i prosess for å redusere tomleieutgiftene. Det er stor nedgang i behovet for boliger, samtidig som det private markedet er mer åpent for å leie ut til flyktninger.

3 KUM-midler søknader

Vi ønsker stadig å forbedre oss og vil følge opp ulike forbedringstiltak som vi blant annet kom frem til via KS- utviklingsprogram. I 2019 søker vi også på 3 ulike KUM (kommunale utviklingsmidler) - midler fra IMDi. To av søknadene er i samarbeid med nabokommuner/fylkeskommune. Den siste er kun for vår kommune, der vi ønsker midler til å lage god kvalifisering (over lengre tid enn normalt løp) til den gruppa som har lav eller ingen skolebakgrunn - altså de som trenger mest hjelp for å bli attraktive i Norges arbeidsmarked.

Status økonomi

Flyktningearbeidet i Bamble kommune skal drives av de statlige tilskuddene kommunen mottar de 5 første årene etter at en flyktning er bosatt i kommunen. De siste årene har kommunen bosatt et relativt høyt antall flyktninger, og derfor også fått høye inntekter. Mottaksapparatet (bosetting, integrering og undervisning) blir også mer robust når vi har en større gruppe. Dette betyr at inntektene har økt, uten samme vekst i kostnadene. I 2018 kunne vi sette av netto 6 mill. kroner på disposisjonsfondet (flyktningefondet) og 1 mill. kroner på bundne fond (knyttet til ekstrasøknader til enkelt personer).

I tillegg har det blitt jobbet bra i samarbeid med Nav, slik at antall flyktninger som mottar økonomisk sosialhjelp er redusert.

Nedenfor er en oversikt over antall flyktninger innenfor 5 årsperioden fra 2015 og prognosen fremover.

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
193	201	219	204	186	165	134	114

IMDi har gitt signaler til kommunen om at dagens anmodningstall er omtrent det vi kan forvente fremover. Dette betyr at vi forventer en kraftig nedgang i antall flyktninger de neste årene. Det fører også til nedgang i inntektene fra 39,5 mill. kroner i integreringstilskudd i 2018 til en prognose på 21 mill. kroner i 2022.

Utfordringen fremover blir derfor å tilpasse tjenestene til fremtidig behov og økonomi.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
1. Bamble skal ha økt befolkningsvekst på samme nivå eller høyere enn nasjonal vekst	Vi skal opprettholde dagens bosettinger av flyktninger	Antall	60	- 94	Vi har bosatt 24 flyktninger (inkl 2 EM), + 7 stk som har kommet via familieinnvandring.
4. Bamble kommune skal bidra til et arbeidsliv som gir økt deltakelse	Få flest mulig flyktninger i arbeid/utdanning raskest mulig.	1. Andel flyktninger som er i arbeid/utdanning (vgs/høyskole) 1 år etter introduksjonsperioden.	40,0 %	44,0 %	
		2. Andel flyktninger som er i arbeid/utdanning 2 år etter introperioden.	50,0 %	56,0 %	
		3. Andel flyktninger som er i arbeid/utdanning 3 år etter introduksjonsperioden.	65,0 %	77,0 %	
		4. Andel flyktninger som er i arbeid/utdanning 4 år etter introduksjonsperioden.	80,0 %	65,0 %	Tiltakene har enda ikke effekt for denne gruppen, men siden det er positiv utvikling på 1, 2 og 3 års indikatorene, så regner vi med at effekten kommer til denne indikatoren ved neste måling (om et år).
		5. Andel flyktninger som er i arbeid/utdanning 5 år etter introduksjonsperioden	70,0 %	67,0 %	
		Antall flyktninger som mottar sosialstønad etter 5 års perioden.	72	78	Målingen for 2017 ble korrigert til å være 104. Resultatet for 2018 er derfor veldig gledelig, en nedgang i antallet på ca 25%.
		Antall flyktninger som mottar sosialstønad innenfor 5 årsperioden	64	70	Noe høyt, men færre som har dette som "hovedinntekt". Flere som trenger supplerende pga husleieutgifter og at de er i utdanning.
		Sum på sosiale ytelser til flyktninger etter 5 års perioden (i 1.000-kr).	6 600	7 062 432	Målingen for 2017 ble korrigert i etterkant til være 8,5 mill, så vi har i 2018 en nedgang på ca 1,5 mill (ca 25%) som står i stil med nedgangen i antallet som mottar sosialhjelp.

Årsmelding 2018

		Sum på sosiale ytelser til flyktninger innenfor 5 årsperioden (i 1.000-kr.)	4 000	4 101 230	
6. Bamble kommune skal ha læringsresultater som ligger over landsgjennomsnittet	Få høyest mulig grunnskolepoeng for flyktningeungdom	Grunnskolepoeng for flyktninger (10. klassinger) som ble bosatt før de ble 7 år.	40	0	Det var ingen tidligere flyktninger som tok eksamen dette året som ble bosatt før de ble 7 år.
		Grunnskolepoeng for flyktninger (10. klassinger) som ble bosatt mellom 7-16 års alderen.	36	32	Dette er noe lavere enn tidligere, men dette vil variere veldig fra år til år, da det gjelder veldig få personer.

NAV

Viktige hendelser og resultater i 2018

Talenthus

NAV startet Talenthuset i 2017, i samarbeid med Frisk Bris, for å ha et eget "hus" til å følge opp unge under 30 år som har nedsatt arbeidsevne helt uavhengig av ytelse. I 2018 har vi hatt dedikerte ansatte som har jobbet fast på Talenthuset. Ungdommen er meget fornøyd med den tette oppfølgingen de får der! I 2018 hadde vi 13 stk. som startet opp igjen på skole og 13 stk. som fikk seg hel- eller deltidsjobb. Totalt var det 51 unge som ble fulgt opp på Talenthuset. Talenthuset fungerer også som en aktivitet for de som mottar sosialhjelp under 30 år.

Bruktbutikk/Secundus

Bruktbutikken Secundus åpnet 1.okt i 2018. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom NAV og VIVA. Butikken ligger på Stathelle rett ovenfor NAV-kontoret. Hovedmålet er at vi skal hjelpe familier med å skaffe seg billig fritidsutstyr slik at alle barn kan være med på aktiviteter. I tillegg skal dette være en plass hvor vi hjelper mennesker til å være i aktivitet og lære flyktninger norsk ved hjelp av praktisering. Det ble ansatt 2 stk. i butikken. En daglig leder og en assistent. Allerede det første halvåret har vi tatt imot 19 personer i praksis. Det er gjennomsnittlig 7 personer på ulike nivåer i aktivitet hver dag. I tillegg har Secundus tatt imot andre oppdrag som å innrede en hardbruksbolig og andre boliger. Dette mener vi er en fornuftig ordning som vi skal gjøre mer av i 2019. Her sparer NAV penger på sosialbudsjettet og Secundus får etterlengtede oppdrag for praksiskandidatene. Omsetningen har vært rundt 10 000 kroner i måneden.

Sosialhjelp for flyktninger som har vært i Norge mer enn 5 år

I 2018 utbetalte NAV og VIVA 7 mill. kroner i sosialhjelp for denne gruppen. I 2017 utbetalte vi 8,5 mill. kroner. Denne nedgangen er vi svært fornøyd med! Mange flyktninger kom seg ut i arbeid og ble selvforsørgende. Dette er har sammenheng med godt arbeidsmarked og god og tett oppfølging av flyktingene på NAV og VIVA. NAV og VIVA har gjennom hele året samarbeidet godt rundt denne gruppen og har også satset mer på kompetanseheving rundt den enkelte.

Dette jobber vi videre med

I 2019 skal vi jobbe videre med:

- Vi skal fortsette driften av Talenthuset og utvikle dette til å bli enda bedre
- Vi satser videre på Bruktbutikken
- Vi skal jobbe med å få enda flere flyktninger ut i arbeid, med mål om selvforsørgelse
- Vi skal jobbe sammen med boligkontoret rundt prosjektet "Eie først". Målet er å få flere sosialhjelpsmottakere ut av leiemarkedet og bli eiere av egen bolig.
- Vi skal jobbe for at alle unge under 30 år som mottar sosialhjelp skal ha en meningsfull aktivitet hver dag

Status økonomi

I 2018 gikk NAV totalt sett i balanse. NAV har fortsatt et overskudd på kvalifiseringsstønad. De siste årene har færre mottatt denne ytelsen. Dette har sammenheng med at NAV har gjort konkrete vurderinger i forhold til hvem som har krav på denne ytelsen og at loven krever at brukere skal ha et fullt ukeprogram. Det er også flere på kvalifiseringsstønad som er avsluttet fordi de har kommet i jobb. NAV jobber med å få flere kandidater inn på kvalifiseringsstønad i 2019. Underskuddet retter seg mot bruk av sosialhjelp. Det er verd å merke seg at sosialhjelpsutgiftene ikke har økt i 2018 i forhold til 2017, men gått noe ned.

Det er avsatt ca. 1.2 mill. kroner på fond.

NAV mottok midler fra Fylkesmannen som ikke ble benyttet i sin helhet i 2018 og derfor overført til 2019.

Det ble også satt av 600 000 kroner som var ubrukte midler til bruktbutikken Secundus . Dette skal også benyttes til samme formål i 2019.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
4. Bamble kommune skal bidra til et arbeidsliv som gir økt deltakelse	Redusere antall brukere med barn som mottar sosialhjelp	Manuell telling i fagsystemet Velferd	50,0	51,0	Vi jobber fortsatt tett med denne målgruppen.
	Redusere antall unge under 30 år som mottar sosialhjelp. Minst 65% av de unge som deltar på Talenhuset skal komme seg tilbake til jobb eller utdanning.	Antall unge under 30 år som kommer i jobb eller utdanning etter deltakelse på Talenhuset	60,0 %	56,0 %	
		Manuell telling i fagsystemet Velferd	30,0	43,0	Dessverre ser vi en liten oppgang her i 2018
	Øke andel sosialhjelpsmottakere mellom 30-66 år som i løpet av året har begynt på skole eller begynt i arbeid	Manuell telling i fagsystemet Velferd	25,0	23,0	
	Øke andel sosialhjelpsmottakere mellom 17-29 år som i løpet av året har begynt på skole eller begynt i arbeid	Manuell telling i fagsystemet Velferd	45,0	35,0	

Voksenopplæring, frivillighetsentral og aktivitet

Status økonomi

På området voksenopplæring har det vært en nedgang i etterspørsel. Vi har derfor i større grad valgt å kjøpe tjenester fra Skien kommune. I 2018 hadde vi et nesten 1 mill. kroner i overskudd som ble satt av på disposisjonsfondet.

Frivillighetsentralen, Herre senteret og Clark gikk i balanse.

Frisk Bris

Viktige hendelser og resultater i 2018

Frisk Bris er kommentert under virksomhet Oppvekst.

Status økonomi

På Frisk Bris gikk budsjettet i balanse.

Helse og omsorg

Viktige hendelser og resultater i 2018

Helse og omsorg har hatt et aktivt og hektisk år, med utarbeidelse av flere planer, gjennomføring av prosjekter, sterk satsning på velferdsteknologi m.m. Den enkelte virksomhet beskriver selv mer detaljert hva som er arbeidet med og oppnådd i 2018. Det er imidlertid noen felles områder som løftes frem.

Helse- og omsorgsplan

Enheten har utarbeidet en helhetlig helse- og omsorgsplan. Planen består av fire dokumenter som er vedtatt i kommunestyret.

- Helse- og omsorgsplan - utvikling og dimensjonering av helse- og omsorgstjenestene, k-sak 67/18
- Helse- og omsorgsplan - habilitering og rehabilitering, k-sak 66/18
- Helse- og omsorgsplan - implementering og bruk av velferdsteknologi, k- sak 112/18
- Helse- og omsorgsplan - digitalisering, kompetanse og rekruttering, k-sak 113/18

Planarbeidet har vært svært omfattende, med bred deltakelse fra enhetens ledelse og ansatte, tillitsvalgte, vernetjeneste og politikere. Planarbeidet gir godt grunnlag for hvordan helse- og omsorgstjenesten bør utvikles, og hvilke oppgaver og områder som skal prioriteres. Planarbeidet tar høyde for de utfordringer som kommer i omstillings- og innsparingsprosessen 2019-2021.

Fastlegetjenesten

To leger ved Langesund legesenter sa opp sine stillinger, og det viste seg umulig å rekruttere nye leger. Fra senhøsten manglet kommunen to fastleger og 2500 innbyggere var uten fastlege. Det har gjennom andre halvår vært arbeidet med flere modeller for å løse fastlegekrisen. Kommunestyrets vedtak om kommunal overtakelse av Langesund legesenter ser ut til å gi positive resultater, og vi antar at fastlegetjenesten er i god drift igjen i løpet av første kvartal 2019.

Endret tidspunkt for middagsservering

Fra september ble tidspunkt for servering av middag forskjøvet fra midt på dagen til ettermiddagen. Så langt er det i hovedsak positive tilbakemeldinger fra Bamble helsehus og døgnbemannede boliger. Avdelingene melder om bedre tid og ro rundt middagsserveringen, og bedre tid for personalet på dagvakt til å utføre andre oppgaver. Det meldes også at beboerne på helsehuset sover noe bedre om natten. For hjemmetjenesten er det fortsatt utfordringer med tidspunkter og logistikk, men vi forventer at "det går seg til" etter hvert. Det vil alltid ta noe tid før endringer er innarbeidet, både for brukerne og ansatte.

Krevende brukerbehov

Helse og omsorg har brukere som til tider er svært krevende. Kommunen mangler tilbud til denne brukergruppen, og fra januar 2019 har vi inngått avtale med privat omsorgsinstitusjon for å gi forsvarlig tilbud.

Utfordringer med økt voldsrisiko blant brukere

Virksomhet psykisk helse og avhengighet har hatt store utfordringer med økt bruk av vold og trusler fra brukere mot ansatte. Dette medførte at vi måtte styrke bemanningen i Øvre Nustadvei. Det var ikke lenger forsvarlig å la ansatte være alene på vakt.

Rekrutteringsutfordringer

Helse og omsorg har stadig store utfordringer med å rekruttere personell med høyskoleutdanning. Dette gjelder spesielt sykepleiere og vernepleiere.

Kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter

	Døgnpris	Antall pasienter	Antall døgn	Totalt kroner pr år
2014	4255	10	17	72335
2015	4387	23	49	214963
2016	4505	41	139	626195
2017	4622	29	78	360516
2018	4747	14	17	80699

I 2018 hadde Bamble kommune kun 17 døgn med kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter. Kostnaden er dermed betydelig redusert. Årsaken til reduksjonen er godt arbeid og planlegging fra tjenestekontoret, og stor grad av fleksibilitet i boliger, hjemmetjenesten og institusjon. Det må imidlertid bemerkes at dette påfører tjenesteområdene økt press, og det utfordrer hele enheten på godt samarbeid og fleksible løsninger.

Brukerutvikling

Brukerutvikling - antall brukere										
Aldersgruppe	Antall brukere/personer pr. 01.01					Antall brukere/personer i omløp hele året				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
0 - 17	43	38	95	90	83	96	88	147	157	128
18 - 49	154	172	201	194	191	232	236	280	276	274
50 - 66	125	126	132	129	125	170	179	191	198	204
67 - 74	96	112	112	106	86	138	156	167	187	168
75 - 79	79	67	87	81	72	110	125	125	130	150
80 - 84	112	115	101	92	87	138	150	134	123	114
85 - 89	117	127	130	125	118	144	153	157	141	148
90 -	96	99	128	105	108	139	121	156	113	116
I alt	822	856	986	922	870	1167	1208	1357	1325	1302

Dette jobber vi videre med

Hovedsatsningsområder for helse og omsorg i 2019 vil være:

- Gjennomføring HO-planene i henhold til kommunestyrets vedtak og tidsplan
- Gjennomføre omstillings- og innsparingskravene, ved blant annet å
 - Definere bemanningsfaktor og slanke bemanning
 - Vurdere og iverksette alternative arbeidstidsordninger
 - Kartlegge og definere kompetansebehov, sikre ansattes kompetanse og motivere for utdanning
 - Definere standarder for tjenestene
- Videre bruk og implementering av velferdsteknologi for å
 - Gi brukere og innbyggere mulighet til å mestre sine utfordringer med mindre bistand, ta ansvar for eget liv og situasjon
 - Redusere behovet for antall ansatte/økt antall ansatte
- Etablere hjemme-/hverdagsrehabiliteringsteam for å gi brukerne mulighet til å klare seg lenger hjemme med ingen/lite hjelp
- Overtakelse Langesund legesenter og ansette nye fastleger
- Starte arbeidet med kartlegging og planlegging av implementering av Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet - En kvalitetsreform for eldre
- Deltakelse i "Akuttkjeden Telemark" med innføring av "akuttsekker" og opplæring i felles kartleggingsverktøy mellom sykehus og kommuner

Status økonomi

Beløp i 1000

Rammeområde/enhet	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Rev. bud. 2018	Avvik i kr
500-Helse og omsorg - administrasjon og utvikling	-10 736	-4 662	-6 381	4 355
501-Hjemmetjenesten	48 256	47 262	46 655	-1 602
505-Behandling, pleie og omsorg	65 802	63 827	65 086	-716
506-Rehabilitering	19 368	17 875	19 347	-21
507-Psykisk helse og avhengighet	23 807	22 294	24 556	749
508-Miljøarbeidertjenesten	60 887	58 347	59 947	-940
509-Spesialiserte helsetjenester	21 012	18 040	18 998	-2 014
510-Døgnbemannede boliger	56 087	56 590	56 277	190
Sum	284 484	279 574	284 484	0

Helse og omsorg hadde i 2018 et samlet negativt avvik på i underkant av 6,9 mill. kroner. Avviket skyldes i all hovedsak forhold utenfor enhetens kontroll. Flere av tiltakene er imidlertid lagt inn i budsjett 2019, andre forhold ser ut til å løse seg (blant annet rekruttering av fastleger), mens noen avvik vil videreføres i 2019 (se oversikt nedenfor).

Til tross for det negative avviket har enheten god kontroll på bruk av ressurser og pengestrøm. Det legges vekt på å se enheten som en helhet, og virksomhetene kan ha forskjellige utfordringer til forskjellige tider. Det har derfor vært mulig å dekke noe underskudd i noen virksomheter/avdelinger med overskudd fra andre. Det vektlegges også å bruke så lite ressurser som mulig, slik at noen poster kan omprioriteres til poster hvor utfordringene er større. I helse og omsorg, med kommunens største

driftsbudsjett, vil det alltid være uforutsigbare hendelser. Alle virksomheter er solidarisk ansvarlige for hverandre, og virksomheter som i perioder har mindre utfordringer dekker opp for dem med større utfordringer.

Avvik budsjett - regnskap 2018

Avviket skyldes hovedsakelig følgende forhold:

- Refusjon for ressurskrevende tjenester har et avvik i forhold til budsjett på 4,26 mill. kroner. 2,6 mill. kroner av dette skyldes i hovedsak reduksjon i lønnsgrunnlag og en ressurskrevende bruker som utgår på grunn av alder. 1,66 mill. kroner er avvik fra 2017, bokført i 2018. Dette avviket er lagt inn i budsjett 2019. Avviket som videreføres til 2019 vil være rundt 2,6 mill. kroner. En kommer tilbake med forslag til videre finansiering i første tertialrapport 2019.
- Endret middagsordning trådte i kraft september. Økt utgift for 2018, i overkant av 600 000 kroner, ble dekket innenfor enhetens ramme. Finansiering av endret middagsordning er lagt inn i budsjett 2019.
- Leger i legevakt fikk fastlønn på natt fra og med juli. Økt utgift for 2018, 500 000 kroner, ble dekket innenfor enhetens ramme. Lønn for leger er lagt inn i budsjett 2019.
- Ledige fastlegehjemler ved Langesund legesenter har medført dyre vikarløsninger og økt kostnad på rundt 250 000 kroner. Etter kommunal overtakelse av Langesund legesenter, er det gode utsikter til å rekruttere nye fastleger. Vikarutgifter vil dermed ikke videreføres i nevneverdig grad til 2019.
- Hjemmetjenesten har årlige utgifter på rundt 500 000 kroner til tomgangsleie. Dette er kostnader som mest sannsynlig videreføres i 2019, da kommunen totalt har for mange leiligheter. En kommer tilbake med forslag til videre finansiering i første tertialrapport 2019.
- Brukerstyrt personlig assistanse er underfinansiert med rundt 1 mill. kroner. Denne kostnaden videreføres i 2019. En kommer tilbake med forslag til videre finansiering i første tertialrapport 2019.
- De to ledige pasientlistene ved Langesund legesenter ble kjøpt ut i 2018. Øvrige pasientlister kjøpes i 2019. Dette er imidlertid engangsutgifter. En kommer tilbake med forslag om finansiering i første tertialrapport 2019.
- På grunn av økt bruk av vold og trusler fra brukere, ble bemanningen i Øvre Nustadvei styrket. Styrkingen var ikke budsjettert, og er heller ikke lagt inn i budsjett 2019. Tiltaket videreføres i 2019 og vil medføre betydelig merutgifter. En kommer tilbake med forslag til videre finansiering i første tertialrapport 2019.
- Bamble kommune betaler årlig en sum til Norsk pasientskadeerstatning. I 2018 var kommunens kostnad 355 000 kroner. Summen øker årlig. Enheten har ikke budsjettmidler til dette. En kommer tilbake med forslag til videre finansiering i første tertialrapport 2019.

Økonomisk utvikling fra 2017 - 2018

Årsak til endringen fra 2017 - 2018 er redegjort for ovenfor.

Avsetninger til fond

Helse og omsorg har dekket underskuddet med bruk av eget fond. Det er således ikke gjort avsetninger.

Helse og omsorg - administrasjon og utvikling

Viktige hendelser og resultater i 2018

Tjenestekontoret: I 2018 hadde Bamble kommune kun 17 overliggere på sykehus. Vi har dermed redusert kostnaden for overliggerdøgn betraktelig. Vi må likevel påpeke at dette påfører tjenesteområdene et økt press og det utfordrer hele enheten på å ha et godt samarbeid og se på fleksible løsninger.

IKT og bruk av fagsystemer: Håndholdte enheter med fagsystemet Cosdoc+, er ferdig implementert og tatt i bruk i hjemmetjenesten. Det er gjennomført opplæring for nyansatte og viderekomne. Ansatte har tilgang til viktige opplysninger om bruker i ulike situasjoner. Dette er tidsbesparende og øker kvaliteten på dokumentasjonen.

Velferdsteknologi: Virksomheten arrangerte "Velferdsteknologidag i Bamble" som ble godt besøkt. Rådgiver for velferdsteknologi har gått over fra prosjektstilling til fast stilling. Digitale trygghetsalarmer er tatt i bruk hos nye brukere i året som har gått. I løpet av våret vil vi skifte ut analog trygghetsalarm hos eksisterende brukere. Vi har anskaffet ulike typer hjelpemidler til bruk i institusjon og boliger med heldøgns omsorg, som for eksempel robotselen Paro og Picomeds gyngestol. De ulike teknologiske løsningene har allerede gitt gode individuelle resultater.

Planarbeid: I forbindelse med arbeidet med planen "Utvikling og dimensjonering av helse- og omsorgstjenester" har virksomheten hatt ansvar for utarbeidelse av delplanene "Digitalisering, kompetanse og rekruttering", "Handlingsplan velferdsteknologi" og "Koordinerende enhet" Det har vært bred deltakelse i arbeidet med planene.

Dette jobber vi videre med

I 2018 startet vi opp arbeidet med å implementere nytt pasientvarslingssystem i institusjon og døgnbemannede boliger. Dette er et arbeid som går over en lang periode, og prosjektering, befaring og oppstart med leverandør er gjennomført. Virksomheten har ansvar for prosjektledelse i hovedprosjektet og mange ansatte blir involvert i dette arbeidet. Prosjektet er i gang på Stathelle bokollektiv og installasjon og uttesting vil foregå våren 2019. Analoge trygghetsalarmer skal byttes ut med digitale alarmer. Anskaffelsen ble ferdigstilt i 2018, og utskifting fra analogt til digitalt skjer i 2019. Virksomheten har ansvar for både tildeling og utplassering av trygghetsalarmer. Kommunen har et nært samarbeid med Alarmsentralen Telemark, både når det gjelder teknologi og som responscenter. Alarmsentralen står ansvarlig for selve anskaffelsen av digitale trygghetsalarmer. Kommunen starter testing av de nye alarmene, med varsling via mobiltelefon og egen APP, tidlig i 2019.

Tjenestekontoret har jobbet med FoU-prosjektet "Imatis samhandlingstavle" som skal bidra til god oversikt over bruk av rom og boliger i Helse og omsorg. I prosjektet lå det også en forventning til integrasjon med fagsystemet. Dette har tatt tid, og prosjektet er forlenget ut 2020 med midler bevilget fra IKT- Forum.

Direktoratet for e-helse har tatt initiativ til etableringen av velferdsteknologisk knutepunkt. Bamble er en av 5 kommuner som deltar i arbeidet med å implementere en felles nasjonal integrasjonsplattform. Dette er et spennende arbeid som vil kunne gi kommunene store gevinster. Det var et tidkrevende

arbeid i 2018 og virksomheten bidro med mye ressurser. Arbeidet fortsetter med Bambles deltakelse i 2019.

GDPR og personvernforordningen krever mye arbeid, og det er Administrasjon og utvikling som deltar i det kommunale prosjektet. Vi bidro med mange arbeidstimer og oppgaver må omprioriteres og utsettes. Dette prosjektet fortsetter i 2019.

I delplan "Digitalisering, kompetanse og rekruttering" ble det foreslått å sette ned en arbeidsgruppe som skal jobbe spesielt med rekruttering og kompetanse. Planen er politisk behandlet og det er virksomhet Administrasjon og utvikling som har ansvaret for å sette i gang arbeidet.

Status økonomi

Enhetens bruk av fond føres på dette ansvaret og viser dermed et stort overskudd.

Virksomhet helse og omsorg administrasjon og utvikling har totalt et negativt avvik på 377 000 kroner.

Avlastning og støttekontakter har et underskudd på 151 000 kroner. Dette skyldes den uforutsigbarheten vi har i denne tjenesten.

Administrasjon og utvikling har et positivt resultat på 645 000 kroner. Dette skyldes en ubesatt stilling hvor det kun delvis er tatt inn vikar.

Leiebiler går med underskudd på 338 000 kroner. Dette skyldes i hovedsak at leasingperioden fra mange biler er avsluttet i 2018, og nye leasingperioder har startet.

I forbindelse med ressurskrevende tjenester, er det et avvik mellom budsjett og regnskap i 2018 på totalt 4,3 mill. kroner. Av dette er 1,7 mill. kroner avvik fra 2017 og bokført i 2018. Dette skyldes i hovedsak en reduksjon på lønnsgrunnlaget, redusert bruk av timer og redusert antall innrapporterte med 1.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
3. Bamble kommune skal imøtekomme lokalsamfunnets krav og behov for tjenester gjennom helhetlig prioritering, effektiv organisering og innovativ oppgaveløsning	Andel klager som Fylkesmannen har gitt medhold	%-andel av alle mottatte klager har fått medhold hos Fylkesmannen	50,0 %	100,0 %	Denne målingen gjelder kun klage på vedtak, ikke klage på tjenesten. Resultatet er 100%, det er ikke tatt med klager som er trukket før Fylkesmannen har vurdert klagen.
	Saksbehandlingstiden skal ikke overskride Forvaltningslovens bestemmelser	Andel fattede vedtak innen 4 uker fra mottatt søknad	90,0 %	90,0 %	Fagsystemet Cosdoc har dårlige måleparametre på saksbehandlingstid samlet sett. Dette vil derfor være en indikator basert på tilbakemeldinger fra hver enkelt saksbehandler. Neste år må målepunktet erstattes av et annet som er enklere å finne fram til i fagsystemet.
	Økt bruk av velferdsteknologi	Utplassering av Pilly	5	5	Bruk av medisineringsstøtte må tilpasses brukers behov og dobles i 2019.
7. Bamble kommune skal sørge for at innbyggere med store omsorgsbehov opplever trygghet, verdighet og livskvalitet	Pasienter på sykehus skal få tilpassede kommunale tjenester når de er utskrivningsklare	Antall døgn som pasienter er overliggende på sykehus	120	17	Antall overliggere på sykehus er redusert markant i 2018. Dette skyldes tjenestekontorets gode kjennskap til tjenesteområdene og utstrakt fleksibilitet i tjenestene som tar i mot utskrivningsklare pasienter. Det er imidlertid mange faktorer som vi ikke kan styre, som spiller inn, og tallet for 2018 danner ikke grunnlag for at 2019 vil ha like lave tall.

Hjemmetjenesten

Viktige hendelser og resultater i 2018

I første halvdel av 2018 hadde sonene mye fokus på utarbeidelse av Helse- og omsorgsplan da denne skal være med å vise veien videre for våre tjenester.

Hjemmetjenesten har en jevn økning av dårlige brukere hvor oppgavene er mer komplekse og trenger høyere kompetanse. Vi må oftere være 2 pleiere i stell på grunn av brukernes helsetilstand. Videre har vi i løpet av året endel brukere som er innom våre tjenester i kortere perioder etter behandlingsopphold på sykehus eller Bamble helsehus. Det er da kort tid mellom meldt behov for tjenester til tjenestene skal iverksettes. Det går mye tid og ressurser til dette.

Vi hadde i slutten av 2017 ventetid på praktisk bistand. Dette har endret seg i løpet av 2018. Tjenesten kan nå raskt planlegges inn etter gitt vedtak.

Hjemmetjenesten er godt i gang med håndholdte enheter som dokumentasjonsverktøy. Utfordringene som gjenstår går først og fremst på selve fagsystemet. Fagsystemet med e-meldinger mellom behandlende instanser som sykehus, helsehus, fastleger og tjenestekontor oppleves som effektivt og kvalitetssikkert.

Hjemmetjenesten har i 2018 tatt i bruk elektronisk kjørebok i tjenestebilene. Middagskjøring ut til brukerne er nå overtatt av hovedkjøkkenet på Bamble helsehus, og middagen serveres på ettermiddagen.

Hjemmetjenesten er godt i gang med utrulling av mobile trygghetsalarmer, og digitale tilsyn med lyd og bevegelsessensorer der det er behov.

Som kompetansehevende tiltak har 8 ansatte høsten 2018 startet opp med velferdsteknologiens ABC. Ansatte som har mulighet følger internundervisning som arrangeres via Helse- og omsorgs kompetansegruppe.

Dette jobber vi videre med

Ta i bruk velferdsteknologiske løsninger der dette er hensiktsmessig og arbeide med full utnyttelse av vårt fagsystem, både som planleggings- og dokumentasjonsverktøy.

Utarbeidelse av standarder på våre tjenester, og utarbeide felles kompetanseoversikt for virksomheten, og vurdere ressursutnyttelse/ kartlegge behov for kompetanse. Se dette ut fra nåværende drift samt vurdere ut fra eventuell samlokalisering. Vurdere egen organisering og ressursutnyttelse i omstillingsprosessen vi har foran oss.

Styrke samarbeidet med tjenestekontoret. Melde tilbake ved behov for revurdering av vedtak. Forholde oss til at det er tjenestekontoret som er saksbehandler. Vi ser i dagens drift at vi ofte forholder oss til mange "saksbehandlere". Bestillinger fra fastleger, sykehus, helsehus og pårørende må henvises til tjenestekontoret for riktig saksbehandling.

Som kompetansehevende tiltak har vi i 2019 mål om å heve kompetansen på samtykkevurdering. 4 ansatte er med i et læringsnettverk vedrørende dette. Vi planlegger årlig HLR (hjerte-lunge-redning) opplæring av alle ansatte, og har plan om å utdanne egen HLR instruktør.

Status økonomi

Hjemmetjenesten har totalt et negativt avvik på 1,6 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak diverse husleier og tidligere meldte innsparinger fra foregående og siste år som ikke er innfridd.

Husleiene gjelder leie av lokaler til hjemmetjenesten øst i Reidunsvei og tomgangsleie på omsorgsboliger.

Tidligere meldte innsparinger er reduserte timevedtak, bruk av arbeidstrening/lærlinger osv., ta i bruk velferdsteknologiske løsninger og endret middagsombringning.

Å redusere timevedtak totalt er og vil være vanskelig grunnet økt press på tjenester med flere brukere som har behov for bistand i kortere og lengre perioder. I tillegg er det mer komplekse oppgaver som skal løses innenfor hjemmetjenestens ansvarsområde.

Hjemmetjenesten har til enhver tid lærlinger. I hvilken grad tjenesten kan nyttiggjøre seg disse avhenger av om den enkelte har førerkort og kvalifikasjoner for å kunne jobbe selvstendig. Arbeidstrening med personer som trenger språktrening vanskeliggjøres da vi i hjemmetjenesten primært jobber alene ute hos brukerne.

Implementering av velferdsteknologiske løsninger er en tidkrevende og kvalitetsmessig utfordrende prosess. Vi er i gang med å implementere forskjellige løsninger, men foreløpig ser vi ikke økonomiske gevinster av dette.

Middagsombringning ble sett som et innsparingstiltak for tjenesten. Etter kommunestyrets vedtak om endret tidspunkt for servering av middag, ble dette en merutgift med behov for økt antall besøk for ekstramåltid for endel av våre brukere.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
7. Bamble kommune skal sørge for at innbyggere med store omsorgsbehov opplever trygghet, verdighet og livskvalitet	Hjemmetjenesten skal øke andelen høyskoleutdannede.	Andel høyskoleutdannede i virksomheten	30,0 %	40,0 %	Vi har god dekning på sykepleiere i sone øst. Sone vest og sone nord har dekket alle sine hjemler, men det er for få høyskolehjemler til å ha dekning på alle skift.
	Kvalitetsstandarder på tjenestene hjemmetjenesten tilbyr.	Utarbeidelse av kvalitetsstandarder for hjemmetjenestens oppgaver.	50,0 %	0,0 %	Ikke startet med utarbeidelse i 2018. Vært noe diskusjon rundt hvem som skal ha hovedansvaret. Hjemmetjenesten starter utarbeidelse våren 2019.
	Tid fra vedtak til iverksettelse skal gå ned.	Antall dager fra vedtak til iverksettelse innen xxxx i gjennomsnitt	8 dager	> 8	Ordinær hjemmesykepleie starter umiddelbart etter gitte vedtak. Praktisk bistand planlegges inn innen 3 uker fra vedtak.
	Øke mestring og selvstendighet – Velferdsteknologi	Antall brukere som har fått medisineringsstøtte	100,0 %	0,0 %	Ikke gått til anskaffelse av medisineringsstøtte i 2018. Skyldes at aktuelle brukere ikke er kartlagt, samt leveranseproblemer av endel preparater fra apotek.

Behandling, pleie og omsorg

Viktige hendelser og resultater i 2018

Samhandlingsreformen medfører at pasienter meldes som utskrivningsklare og skrives tidligere og tidligere ut fra sykehuset. Vi får stadig flere pasienter med stort behov for spesialisert behandling/oppfølging. Mange av dem får intravenøs behandling av forskjellig art. Dette stiller økt krav til kompetanse i alle ledd. Tilbud som lindrende enhet og kommunale akutt døgnplasser (KAD-plasser) benyttes i stadig økende grad. Korttidsavdelingen får også stadig flere dagpasienter som i perioder får intravenøs væske- eller antibiotikabehandling. Det siste året har vi også hatt flere barn som dagpasienter. På langtidsavdelingene trenger beboerne mer spesialisert behandling og oppfølging enn tidligere. Vi har en forholdsvis lav andel langtidsplasser sammenlignet med tilsvarende kommuner og av den grunn er det de sykeste brukerne som får tildelt langtidsplass. I perioder har vi også hatt utfordringer med tilstrekkelig antall korttidsplasser, blant annet på grunn av «overliggere» på helsehuset. Dette er pasienter som har fått tildelt korttidsplass i påvente av en ledig langtidsplass/heldøgns plass eller omsorgsbolig. I perioder har noen langtidsplasser blitt brukt som korttidsplasser.

Vi har i løpet av de siste årene fått flere nye frivillige, og aktivtøren jobber kontinuerlig med å øke andelen av frivillige.

Kompetanseutvikling og -heving følges i henhold til oppsatt plan, samt ny 4 års kompetanseplan for Helse og omsorg. Simuleringsrom/øvingsrom er tatt i bruk i 3 etg. ved helsehuset. Her kan enhetens personell øve seg på ulike prosedyrer. Det har vært flere praktiske kurs her i løpet av året. Sammensetning av kompetanse vurderes fortløpende. Vi ser at det blir økende krav til å ha større andel høyskoleutdannede. Det er fortsatt behov for å se på enkelte omgjøringer av stillinger for å øke andelen med høyskolekompetanse, både når det gjelder sykepleiere, vernepleiere, ergoterapeuter og fysioterapeuter.

Det har medgått mye tid for flere aktører på huset med utredning og planlegging av flytting av serveringstidspunkt for middag. Kjøkkenet har endret alle sine rutiner og prosedyrer i henhold til nye tidspunkt, og turnusplan er endret. Det er ansatt 4 sjåførere. Kjøkkenet produserer også i tillegg ett lunsjmåltid daglig for alle beboerne på helsehuset. Døgnrytmeplanen for avdelingene er endret og ett lunsjmåltid er kommet inn på formiddagen. Så langt er det positive tilbakemeldinger fra avdelingene vedrørende flytting av middagstidspunktet. Avdelingene melder at de har fått bedre tid på dagskiftet og nattevaktene melder om bedre søvn for flere av beboerne.

På grunn av pasientenes hjelpebehov og til tider for lite antall sykepleiere, har virksomheten problemer med å nå målsettingene for innsparingen med hensyn til redusert innleie og overtid. For å ha tilstrekkelig kompetanse tilstede på avdelingen, er det tidvis ikke mulig å unngå ekstra innleie og overtid. Vi har også i løpet av året hatt noen utfordringer med uro og utagering på korttidsavdelingene, og har i perioder måttet forsterke bemanningen. I tillegg har vi måttet forsterke bemanningen på rehabiliteringsavdelingen i perioder med krevende og komplekse rehabiliteringsforløp.

Kjøkkenet har stabilt salg, og får gode tilbakemeldinger på både utvalg og kvalitet. Kjøkkenet har fortsatt utfordringer når det gjelder kapasitet, og vi ser fortsatt på muligheter fremover for å øke denne. Det er imidlertid utfordringer med utvidelse med nytt utstyr og inngrep i bygningen, grunnet tilfluktsrom i etasjen under. Deler av utstyrsparken begynner å bli gammel og det har i 2018 vært noe feil på denne. Vi jobber kontinuerlig med IK mat og HACCP, et system for å analysere farer i produksjonsprosessen på kjøkkenet. Her har vi høsten 2018 tatt i bruk et digitalt loggsystem med iPad på servicestasjon i kjøkkenet. Kjøkkenet leverte totalt 27507 porsjoner med varm middag til

hjemmeboende i 2018. Samtidig ble det levert 47640 porsjoner med middag til beboere i sykehjem eller bokollektiv. Sammen med mellommåltider, lunsj fra september og lørdagskos har vi totalt sett produsert og levert ca. 70000 måltider. Her er ikke frokost, kveldsmat og kolonialvarer regnet med selv om dette også dreier seg om en betydelig mengde.

Dette jobber vi videre med

Forhold som må ha oppmerksomhet i 2019.

- Sikre god utnyttelse av alle sengeplasser, jf. beleggsprosent.
- Se på mulighet for ergoterapiressurs til rehabiliteringsavdelingen.
- Vurdere konkrete tiltak til omstilling/innsparing, vil være en stor utfordring for alle avdelingene i virksomheten.
- Se på konsekvenser for drifta ift HO-planen
- Vurdere kapasitetsutfordringene på kjøkkenet, jamfør plassering av ny gryte.
- Vurdere fornying av utstyr i rådhuskantina.
- Vurdere et eventuelt innkjøp av ny bil til vaskeriet.

Vi ønsker fremover å ha økt fokus på aktiv omsorg på langtidsavdelingene våre, jamfør Meld. St. 29 (2012-2013) Morgendagens omsorg. Av den grunn har vi behov for økt aktivtørressurs med 0,5 årsverk. Herunder er det også viktig å jobbe for å rekruttere flere frivillige ressurser inn i avdelingene. Vi har i løpet av de siste årene fått flere nye frivillige, og aktivtøren jobber kontinuerlig med å øke andelen av frivillige.

Status økonomi

Virksomheten har negativt avvik på 716 000 kroner. Dette skyldes hovedsakelig merforbruk på innleie på alle sengeposter. Økt innleie skyldes blant annet forsterking på grunn av krevende og alvorlig syke brukere, samt en del obligatorisk opplæring.

Merforbruk på driftsutgifter skyldes økt forbruk av medisinsk forbruksmateriell med 294 000 kroner, i forbindelse med blant annet smitteutbrudd ved flere avdelinger. I tillegg har man bygget om til flere kontorer. Dette har medført en utgift på ca. 330 000 kroner.

Oppholdsbetalingen har positivt avvik på 869 000 kroner. Det varierer fra år til år hvor mye den enkelte beboer betaler i henhold til sin inntekt. I tillegg har det i perioder vært flere plasser i bruk som langtidsplasser i 2018 enn tidligere år, blant annet på grunn av overliggere på korttidsavdelingene.

I tillegg har det vært en del økte engangskostnader og driftsutgifter for kjøkkenet i forbindelse med omlegging av middagserveringstidspunkt. Fra 24 september er det økt med 1,3 årsverk til kokk/sjåførstillinger. Det har også påløpt utgifter til nye biler, parkering og lademuligheter for bilene, og innkjøp av utstyr, blant annet varmeskap til bilene.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
3. Bamble kommune skal imøtekomme lokalsamfunnets krav og behov for tjenester gjennom helhetlig prioritering, effektiv organisering og innovativ oppgaveløsning	Størst mulig utnyttelsesgrad av ØBH plassene	gjennomsnittlig liggedøgn pr ØBH plass	2,70	3,40	Det har i løpet av året vært en trend at pasienten blir liggende flere dager på dette tilbudet, ofte for å vente på andre tilbud. Dette må gis økt oppmerksomhet i året som kommer. Viktig at disse plassene brukes riktig, til riktig kategori pasienter.
	Tilby dagbehandling til innbyggere i Bamble kommune innenfor nåværende ressurser på korttidsavdelingen	Antall dagpasienter på korttidsavdelingen	19,0	11,0	Det er til tider flere dagpasienter av gangen ved korttidsavdelingen. I løpet av året har vi også hatt flere barn som dagpasienter. Hjelpen dreier seg stor sett om væske eller antibiotika intravenøst, samt annen medikamentell behandling. I tillegg noe oksygenbehandling.
	Økt tjenestekvalitet med riktig fagkompetanse for å møte brukernes behov	Antall ansatte med høyskolekompetanse	40,0 %	36,0 %	Totalt for alle sengepostene inkl natt er dekingen av høyskole 36%, det varierer litt fra avdeling til avdelingen. Noen avdelinger har høyere deking, mens andre avdelinger har lavere deking.
7. Bamble kommune skal sørge for at innbyggere med store omsorgsbehov opplever trygghet, verdighet og livskvalitet	Størst mulig utnyttelse av institusjonsplassene	Beleggsprosent - lindrende enhet	80,0 %	64,0 %	I løpet av året har flere av de lindrende plassene i perioder vært belagt med ordinære korttidsplasser/langtidsplasser. Lavere beleggsprosent i år betyr ikke at rommene har stått tomme. Men det er viktig å ha fokus på dette i året som kommer.
		Beleggsprosent - Øyeblikkelig hjelpsplasser- somatikk	70,0 %	63,0 %	Disse plassene er jevnt i bruk gjennom året, har i perioder hatt korttidspasienter liggende på disse plassene, i påvente av ledig plass.
		Beleggsprosent - Øyeblikkelig hjelpsplasser - psykisk helse	30,0 %	31,0 %	I løpet av 2018 ble innleggelseskriteriene for denne plassene endret noe, målet var økt bruk ift bruken i 2017. resultatet viser en økt bruk etter endrede innleggelseskriterier på denne plassene.

Årsmelding 2018

		Beleggsprosent kort- og langtidsplasser	96,0 %	97,0 %	Beleggsprosenten noe økt fra i fjor, Skyldes flere langtidsplasser i 2018. Avhengig av effektiv inn- og utskrivning av pasienter
	Størst mulig utnyttelse av korttidsplassene	Gjennomsnittlig liggedøgn pr korttidsplass	18,00	11,00	Gjennomsnittlig liggetid pr korttidsplass i 2018 er ca. 11 dager
	Størst mulig utnyttelse av Langtidsplassene	Gjennomsnittlig liggedøgn på langtidsplasser	185,00	190,00	
	Størst mulig utnyttelse av plassene i lindrende enhet	Gjennomsnittlig antall liggedøgn på lindrende enhet	21,00	17,00	Gjennomsnittlig innleggelsestid pr. innleggelse er 17 dager i 2018.

Rehabilitering

Viktige hendelser og resultater i 2018

Rehabiliteringen får inn mange pasienter med slag, disse krever mange og mye tverrfaglige ressurser. Mangel på ergoterapeut på sengeposten, fører til redusert oppfølging av spesielt kognisjon hos disse pasientene. En del av disse pasientene har dog fått ergoterapioppfølging på sengeposten gjennom pårørendemøter, boligvurdering og hjelpemiddelformidling, men i liten grad på kognisjon. Vi har også måttet øke fysioterapiressursen på sengeposten i perioder, da vi ser at intensiv trening fører til bedre funksjon for en del av disse pasientene. Dette går på bekostning av fysio- og ergoterapitilbudet ellers i kommunen. Vanlig bemanning har også vært forsterket i perioder av samme grunn.

Servering av middagsmåltidet ble forskjøvet til kl. 15.30 fra 24. september 2018. For rehabiliteringen har dette vært positivt, da vi får mer tid til trening og aktiviteter på formiddagen.

Ny avdelingsleder kom på plass etter omorganisering av virksomhetene på helsehuset og rehabiliterings sengepost er blitt en del av virksomhet behandling pleie og omsorg. Avdelingslederen jobber 0,2 årsverk som ordinær spl i avdelingen.

31 personer har hatt tilbud i dagavdelingen i 2018.

14 nye personer har begynt i 2018 og 2 personer har avsluttet tilbudet i samme periode.

Brukerne er på dagavdelingen fra 1 til 3 dager i uka. Mandag, onsdag og fredag er det forbeholdt hjemmeboende med demens. Tirsdag og torsdag er det forbeholdt hjemmeboende med andre behov.

Dagavdelingen skal ikke bare være et hyggelig sted å komme, det skal også være en plan og en hensikt med oppholdet. Hovedaktiviteter er:

- Miljøbehandling; turer, trim, deltakelse på balansegruppe tirsdag og torsdag, huslige gjøremål, formingsaktiviteter, musikk m.m.
- Har fokus på fysisk aktivitet, ernæring, sosialisering, sansestimulering, musikkterapi.
- Samarbeid med Sundby barnehage/Livsglede for eldre. Dette er et samarbeid som er til gjensidig glede for begge parter.
- Ellers har man et tverrfaglig samarbeid med ergo-/fysioterapeuter, aktivtør på Helsehuset, sykepleiere, helsefagarbeidere, musikkterapeut, tjenestekontor, alle avdelinger på helsehuset, hjemmetjenesten m.m.

Vår/sommer benyttes det fine uteområdet med turgåing rundt Dammane, aktiviteter ute i hagen og i lysthuset. El-syklene har også vært til stor glede for mange.

Dette jobber vi videre med

Vi jobber videre med å kvalitetssikre og øke beleggsprosenten. Det er viktig at kapasiteten utnyttes. Dette gjøres i samarbeid med tjenestekontoret.

HO-plan for utvikling og dimensjonering av helse- og omsorgstjenestene følges opp samtidig som man må arbeide med omstilling/innsparing de nærmeste to årene.

Det er viktig å sikre ergoterapiressurs til avdelingen for å få fullgod rehabilitering av blant annet slagpasienter.

Status økonomi

Rehabilitering sengepost

Merforbruk på 851 000 kroner skyldes i hovedsak merforbruk på lønnsposter grunnet ekstra innleie i perioder pga. komplekse rehabiliteringsforløp. I tillegg har 1 årsverk avdelingsleder ikke vært budsjettert i 2018, dette er innarbeidet i budsjett 2019.

Rehabilitering dagavdeling

Positivt avvik på 462 000 kroner skyldes hovedsakelig innsparing av driftsutgifter og spart innleie på grunn av fravær.

i tillegg har dagavdelingen fått tilskudd fra helsedirektoratet med 361 000 kroner. 139 000 av disse er ikke brukt og er overført til fond for bruk i 2019.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
3. Bamble kommune skal imøtekomme lokalsamfunnets krav og behov for tjenester gjennom helhetlig prioritering, effektiv organisering og innovativ oppgaveløsning	Økt tjenestekvalitet med riktig fagkompetanse for å møte brukernes behov.	Andel ansatte med høgskolekompetanse i virksomhet Rehabilitering		40,4 %	Sengepost rehabiliteringen har 3,44 årsverk sykepleier. Dette er ca. 40 % av totalen. I tillegg kommer avdelingssykepleier på 0,8 årsverk. avdelingen er godt dekket med sykepleiere, trenger ergoterapeut.
7. Bamble kommune skal sørge for at innbyggere med store omsorgsbehov opplever trygghet, verdighet og livskvalitet	Brukeren kan flytte tilbake til eget hjem etter endt rehabilitering	Antall brukere i prosent som utskrives til hjemmet.	80,0 %	91,0 %	De aller fleste pasientene reiser hjem til eget hjem etter endt rehabilitering.
	Flest mulig fornøyde bruker av rehab.sengepost	Beboernes fornøydhet med de tjenestene de mottar på rehab.sengepost. Skala fra 1-4 hvorav 4 er svært fornøyd	3,7	3,6	
	Gjennomsnittlig antall liggedøgn på rehab.sengepost	Hvor mange døgn ligger pas/bruker	30,0	24,0	

Årsmelding 2018

		på sengeposten fra innskriving til utskrivning			
	Ingen avvik innen ergoterapitjenesten i forhold til prioriteringsnøkkel og iverksetting av tjenester.	Telle antall avvik registrert i forhold til prioriteringsnøkkel en.	10,0	3,0	
	Sikre 50 % beleggspersent fra pasienter fra hjemmetjenesten/hjemmeboende versus sykehus for å sikre vedlikeholdsrehabilitering av eldre hjemmeboende.	Hvor mange pasienter legges inn direkte fra hjemmet i løpet av året på rehab, sengepost, i prosent	50,0 %	50,0 %	Halvparten av innleggelsene kommer fra hjemmet, resten fra sykehus eller andre avdelinger.
	Størst mulig andel brukere har opprettholdt og/eller bedret funksjonsevnen på rehab.sengepost	Andel i prosent som har opprettholdt og/eller bedret funksjonsevnen.	88,0 %	85,0 %	Avdelingen har i løpet av året hatt flere tunge og komplekse rehabiliteringsforløp. Avdelingen har i perioder måttet forsterke bemanning, også med fysioterapeut. For å få god nok kognitiv rehabilitering trenger man en egen ergoterapeut i avdelingen. Man har i perioder omdisponert kommunens øvrige ergoterapeuter, men dette er ikke tilstrekkelig.
	Størst mulig utnyttelsesgrad av rehabiliteringsplasser.	Hva er beleggspersenten totalt i løpet av et år i prosent. Telling av antall liggedøgn pr. år fordelt på 8 plasser, og 6 plasser 6 uker på sommeren.	97,0 %	93,0 %	Beleggspersenten er avhengig av mange faktorer. Blant annet effektiv inn- og utskrivning av pasienter. Sykehuset Telemark melder tidvis pasienter utskrivningsklare, uten at det er det. På grunn av dette hender det at plasser blir stående tomme noen dager i påvente av pasienter. Dette skal ha fokus i 2019.
8. Bamble kommune skal vektlegge forebygging og tilrettelegge for mestring av eget liv	Størst mulig utnyttelsesgrad av dagavdelingsplasser.	Antall dager med full utnyttelse av plasser på dagavdelingen i løpet av året i prosent. Totalt 48 plasser fordelt på 5 dager i uken.	100,0 %		

Psykisk helse og avhengighet

Viktige hendelser og resultater i 2018

Virksomheten hadde 2 tilsyn våren 2018. Fylkesmannen hadde tilsyn med hele virksomhetens tjenester. Arbeidstilsynet hadde tilsyn av avdeling for avhengighet med spesielt fokus på kap. 23 A i Arbeidsmiljøloven.

Fylkesmannen fant ingen avvik. Arbeidstilsynet hadde 3 pålegg som er fulgt opp. Virksomheten hadde også i 2018 alvorlige personavvik. Det har resultert i at bemanningen i Øvre Nustadvei måtte økes med ca. 2 årsverk. I tillegg må det vurderes andre alternativ for enkelte beboere i påvente av Nustadbakken. I 2018 måtte også virksomheten kjøpe et privat tilbud til en beboer, da det ikke finnes et godt nok tilbud i kommunen.

I 2018 startet Psykisk helse med implementering av Feedback informerte tjenester (FIT). FIT er et kvalitetssikringsverktøy hvor brukerens medvirkning og engasjement er en forutsetning i oppfølgingen. Gjennom verktøyet skaffer vi oss en kontinuerlig tilbakemelding fra brukerne. Dette bidrar til å kunne vite om hjelpen vi gir er nyttig og hvordan vi kan forbedre oss, samtidig som det hjelper alle terapeutene i å utvikle et felles faglig ståsted. FIT er en del av de sentrale føringene for utviklingen av våre tjenester.

Avhengighetsteamet startet i desember 2018 med å planlegge et prosjekt med NAV rundt klienter under 30 år som går på sosialstønad. Prosjektet skal ha fokus på kartlegging og tiltak for denne gruppen.

Likemannsprosjektet kom først godt i gang i 2018 og man ser at flere og flere brukere kan nyttiggjøre seg det.

I 2018 var det en økning av søknader til psykisk helsetjenester på ca. 50% fra 2017. Det kan virke som dette er et resultat av at flere skal behandles i primærhelsetjenesten.

Dette jobber vi videre med

Botilbud til brukere som ikke kan nyttiggjøre seg det tilbudet kommunen har, eller er for farligere til å kunne bo i de bemannede boligene.

FIT skal implementeres videre i psykisk helse- og avhengighetsteam. Dette innebærer opplæring av terapeuter og veiledere. Målet er i 2019 at flere i virksomheten kan benytte seg av verktøyet, samt at både effekten og effektiviteten av våre tjenester er økt.

Likemannsprosjektet vil i 2019 være inne i sitt siste prosjekt år, det må derfor avklares videre drift av dette og på hvilken måte kommunene skal gjøre det.

Planlegge innflytting og drift av Nustadbakken og flytting av Krogshavn bofellesskap (Ko1) til Falkåsveien.

Gjennomgang av bruk av ressurser sett opp mot organisering og drift av virksomheten.

Rullering av Ruspolitisk handlingsplan i samarbeid med aktuelle enheter.

Status økonomi

Avvik budsjett – regnskap 2018: Virksomheten hadde et positivt avvik på 749 000 kroner. Dette skyldes høyt sykefravær, hvor totalt en stilling har vært ledig store deler av året. Virksomheten fikk i 2018 tilskudd over opptrappingsplanen rus på 990 000 kroner. 400 000 kroner av disse er gått inn i lønnsbudsjettet. I 2019 vil tilskuddet etter planen bli redusert med 440 000 kroner.

Økonomisk utvikling fra 2017 til 2018: Avdeling for avhengighet opprettet 2 årsverk fra og med oktober 2018. Bakgrunnen var mange A og B avvik hvor man ikke lenger kunne forsvare "alenearbeid" i Øvre Nustad vei. Disse årsverkene er ikke lagt inn i budsjettet og vil derfor føre til negativt avvik i 2019.

Avsetninger til fond: Deler av opptrappingstilskuddet, 550 000 kroner, til erfaringskonsulent, er satt på bundet fond. Disse midlene vil bli brukt i 2019.

Kjøp av andre/private tjenester har et budsjett på 283 000 kroner. Det har ikke vært behov for kjøp av private tjenester i 2018, og det er derfor et positivt avvik. I 2019 er det inngått avtale om kjøp av privat omsorgsplass. Dette vil føre til et betydelig underskudd. Tiltaket vil komme inn under ordningen som gjelder refusjon for ressurskrevende brukere, men foreløpig har vi ikke oversikt over hvor mye refusjon vi kan forvente.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
7. Bamble kommune skal sørge for at innbyggere med store omsorgsbehov opplever trygghet, verdighet og livskvalitet	Tilstrekkelig bemanning i Øvre Nustadvei for at beboere- og ansatte har et trygt bo- og arbeidsmiljø, og for å kunne gi nødvendige tjenester for å opprettholde livsmestring og livskvalitet.	Antall avvik	25	12	Bemanningen er øket med 1 person dag og kveld. Dette gir en tryggere arbeidshverdag for ansatte, samt muligheter for å gi en bedre tjeneste til beboerne.
					10 B-avvik og 2 A-avvik
8. Bamble kommune skal vektlegge forebygging og tilrettelegge for mestring av eget liv	Opprette ny stilling som erfaringskonsulent	Erfaringskonsulent	1	1	Stillingen ble opprettet 01.06.2018.
7. Bamble kommune skal sørge for at innbyggere med store omsorgsbehov opplever trygghet, verdighet og livskvalitet	Ansette psykologspesialist	Antall psykologer			Det er fattet vedtak i kommunestyret. Stillingen er opprettet og utlyst i 2019.
	Opprette FACT team i samarbeid med DPS og kommunene i Vestmar regionen	Antall stillinger som inngår i teamet			Ikke midler til dette i budsjettet. Det oppfattes heller ikke som en prioritert sak innen DPS og øvrige kommuner.
	Øke antall ansatte med videreutdanning innen	Ansatte i % med videreutdanning	36,0 %	47,0 %	Tallet er høyere enn forventet da nye ansatte

Årsmelding 2018

	psykisk helse og avhengighet				har blitt rekruttert med videreutdanning. Ytterligere 2 personer er ferdig med sin videreutdanning i 2019
8. Bamble kommune skal vektlegge forebygging og tilrettelegge for mestring av eget liv	Et godt helhetlig behandlingsløp for rusmiddelavhengige	Videreføring av Likemannsprosjekt med 0,2 årsverk			Likemannsprosjektet er i 2018 blitt rimelig godt etablert i kommunene. 2019 vil det bli laget en plan for videreføring i kommunene.
	Økt deltakelse i aktivitet, arbeid og skole	Antall i % av hele brukergruppen som er aktivitet, arbeid eller går på skole.	30,0 %	25,0 %	Det er en stor utfordring for de som sliter med kronisk psykisk lidelse og/eller et avhengighetsproblem å finne gode varige tiltak.
		Videreføre 100% stilling i samarbeid med Frisk Bris	0,5	0,5	Stillingen er nå opprettet fast og vil bli videreført

Miljøarbeidertjenesten

Viktige hendelser og resultater i 2018

I oktober 2018 ble grunnarbeidet startet opp på Nustadjordet. PEAB er valgt som entreprenør til utbygging av Nustadjordet og ved årets slutt meldte entreprenør at det var ca. 3 uker forsinkelser i henhold til oppsatt fremdriftsplan. Årsaken til forsinkelsen skyldes i hovedsak sprengningsarbeid og bortkjøring av masse, som ikke var beregnet.

Reidunsvei bofellesskap har i veldig mange år hatt store utfordringer knyttet til høyt sykefravær. I 2018 var gjennomsnitt egenmeldt og legemeldt fravær på 7,45 %, altså en reduksjon fra 2017 på 12,26 %. Medvirkende årsaker til redusert fravær kan antas å være; endring av turnus som gir ansatte større forutsigbarhet i oppgaver, systematisering av fagutvikling, terapeutmøter og personalmøter. Ansatte gir tilbakemelding om økt trivsel gjennom medarbeidersamtaler og trivselsundersøkelse gjennomført i januar 2018.

I 2018 gjennomførte 16 ansatte Modul 1 i "mitt livs ABC", et kompetansehevende opplæringstiltak for fagarbeidere og assistenter i tjenesten til personer med utviklingshemming. 7 miljøterapeuter i tjenesten gjennomførte videreutdanning, " Målretta miljøarbeid og utfordrende atferd". Det har også vært gjennomført opplæring i TERMA og KHOL § kap. 9, Makt og tvang overfor personer med utviklingshemming, for alle ansatte i virksomheten.

I september 2018 ble avlastningstilbud for en tjenestemottaker ved Rugtvedt avlastningsbolig omgjort til permanent bolig, i påvente av innflytting på Nustadjordet. Dette har medført endring i turnus og økning i lønnsmidler for avdelingen.

Dette jobber vi videre med

Kompetansehevende tiltak i Miljøarbeidertjenesten

Det vil bli gjort kompetansehevende tiltak i Miljøarbeidertjenesten. Det er planlagt oppstart av Modul 2 i " Mitt livs ABC" høsten 2019, for samme gruppe som gjennomførte Modul 1 i 2018. Det planlegges også opplæring i førstehjelp/HLR og epilepsi for alle ansatte i 2019.

I forbindelse med både omstillingsarbeid og etablering av Nustadjordet bofellesskap vil det bli vurdert mulighet for alternative arbeidstidsordninger, henholdsvis årsturnus og 12-timers vakter i helgene.

Status økonomi

Virksomheten har et negativt avvik i 2018 på 940 000 kroner. Dette skyldes hovedsakelig utgifter til brukerstyrt personlig assistanse som ikke ligger i budsjettet.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
3. Bamble kommune skal imøtekomme lokalsamfunnets krav og behov for tjenester gjennom helhetlig prioritering, effektiv organisering og innovativ oppgaveløsning	Økt tjenestekvalitet med kompetanse på høyskolenivå for å møte brukernes behov	Andel ansatte med høyskolekompetanse	0,0 %	0,8 %	Det er ansatt ny vernepleier i 80 % stilling på Nustad Gård. 60 % vernepleierstilling på Pedellen er ikke tilsatt pga. manglende kvalifiserte kandidater.
7. Bamble kommune skal sørge for at innbyggere med store omsorgsbehov opplever trygghet, verdighet og livskvalitet	Brukerne skal ha færre ansatte å forholde seg til ved å øke andelen langvakter i helgene	Antall ansatte i 12,5 timers vakter	25,0 %		Rugtvedt avlastningsbolig har videreført prosjekt med 12-timers vakter i helger. 9 av totalt 19 ansatte er med i prosjektet.
8. Bamble kommune skal vektlegge forebygging og tilrettelegge for mestring av eget liv	Øke antall arbeidsplasser og dagaktivitet for utviklingshemmede	Antall utviklingshemmede i arbeid og aktivitet - VTA og dagaktivitetssenter	x	1	1 person med utviklingshemming fikk tilbud ved Grep Bamble i 2018

Spesialiserte helsetjenester

Viktige hendelser og resultater i 2018

Legetjenesten har hatt rekrutteringsutfordringer i 2018, og ved Langesund legesenter har vi hatt vikarleger en periode høst/vinter 2018. Vi har arbeidet for at Langesund legesenter i 2019 skal bli et kommunalt driftet legesenter, og forventer at det vil løse rekrutteringsutfordringene.

Fysio- og ergoterapitjenesten arbeider både med individuell fysioterapibehandling og gruppebehandling. Vi har i 2018 hatt økende fokus på forebyggende og helsefremmende arbeid. De privatpraktiserende fysioterapeutene som har driftsavtale med kommunen har utført ca. 26 400 fysioterapibehandlinger i 2018.

Ny kommuneoverlege ble ansatt i Bamble kommune fra 01.01.2018 etter at Bamble kommune sa opp sin avtale med Kragerø om kjøp av kommuneoverlege. Kommunen opplever å få mer kommuneoverlegeressurs med denne organiseringen.

Helsestasjon for voksne har gjennomført seniorseminar og forebyggende hjemmebesøk til omtrent halvparten av kommunens innbyggere som har fylt 77 år i 2018. Det er også gjennomført lyst-på-livet cafe. KOLS- og diabetessykepleierne som er tilknyttet helsestasjon for voksne opplever økende mengde henvendelser.

Demenskoordinator har gjennomført pårørendeskole høsten 2018, med ca. 30 deltagere og svært positive tilbakemeldinger. Det er utarbeidet demensutredningsrutiner og opprettet faggruppe for demens. I tillegg til arbeid på systemnivå gir demenskoordinator oppfølging og veiledning direkte til personer med demens og pårørende til personer med demens.

Legevakta har samarbeidet med legevaktene i Kragerø og Porsgrunn om en forstudie for å se på mulige samarbeidsområder fremover.

Helse og omsorg kompetansegruppe arbeider med innføring av NEWS (National Early Warning Score). Verktøyet bidrar til å fange opp symptomer på forverring av helsetilstand, og sikrer lik måling av vitale parametre og sikrere kommunikasjon med spesialisthelsetjenesten.

Dette jobber vi videre med

Det er vedtatt at Langesund legesenter skal bli et kommunalt driftet legesenter i 2019, og vi vil øke legekapasiteten ved senteret med en legehjemmel. Legetjenesten i Bamble er planlagt utvidet videre med en hjemmel til ved Bamble legesenter i 2019, og en hjemmel til ved Stathelle legesenter i løpet av en 4-års periode. Dette vil gi et stabilt og godt fastlegetilbud til innbyggerne i Bamble kommune.

Virksomhet spesialiserte helsetjenester og virksomhet hjemmetjenester vil samarbeide om opprettelse av et rehabiliteringsteam som skal jobbe med hverdagsrehabilitering og hjemmerehabilitering. Teamet vil bidra til at flest mulig av kommunens innbyggere har best mulig mestringsnivå og livskvalitet. Det forventes at det kan bidra til at mange brukere kan motta mindre hjemmetjenester, og behov for sykehjemsplasser kan utsettes.

Forstudien for legevaktsamarbeid mellom Kragerø, Bamble og Porsgrunn peker på områder det er hensiktsmessig å samarbeide om på tvers av kommunene grenser. Videreføring av samarbeidet vil være

avgjørende for hvordan Bamble kommune skal møte nye kompetansekrav i Akuttmedisinforskriften gjeldende fra 01.01.2020.

Status økonomi

Virksomhet spesialiserte helsetjenester har totalt et negativt avvik på 2 mill. kroner.

Rekrutteringsutfordringer ved Langesund legesenter har ført til utgifter til kommunal overtagelse av ansvar for pasientlister, samt kostbare vikarløsninger.

Legeforeningen fremforhandlet fast lønn for å ha legevakt på natt i Bamble kommune.

Disse endringene gjør at virksomheten har hatt større utgifter i 2018 enn i 2017.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
3. Bamble kommune skal imøtekomme lokalsamfunnets krav og behov for tjenester gjennom helhetlig prioritering, effektiv organisering og innovativ oppgaveløsning	Bamble kommune har en fastlegeordning som sikrer innbyggerne og dem som midlertidig oppholder seg i kommunen, god tilgang på tjenesten	Gjennomsnittlig antall listepasienter pr fastlege	1 225,0	1 170,0	Noe av nedgangen i pasientlistene skyldes ustabil legedekning, og at noen pasienter derfor har fått fastlege utenfor kommunen.
		Antall ØHJ - konsultasjoner pr dag, pr fastlege	4,0	4,0	
		Gjennomsnittlig antall dager, ventetid på konsultasjon	12,0	12,0	Variierende ventetid på time hos fastlege. Høyere ventetid i vinter da vi har hatt lavere legedekning.
	Bamble kommune har etablert tjenester som oppfyller krav og intensjoner i samhandlingsreformen	Antall Konsultasjoner Diabetespoliklinikk	130,0	205,0	Høyere aktivitet enn ventet.
		Antall konsultasjoner Geriatrisk poliklinikk	45,0	17,0	Geriatrisk poliklinikk er lagt ned våren 2018.
		Antall konsultasjoner og hjemmebesøk kreftkoordinator	80,0	80,0	
		Antall konsultasjoner på sårpoliklinikken	550,0	543,0	
		Antall konsultasjoner, seniorseminar og forebyggende hjemmebesøk helsestasjon for voksne	60,0	49,0	

Årsmelding 2018

Bamble kommune har legevaktstjeneste i tråd med ny akuttmedisinforskrift, jfr. nye krav til kompetanse	Antall ansatte med godkjent akuttkurs, jfr. ny forskrift	13,0	13,0	Alle fast ansatte på legevakt, både leger og sykepleiere har gjennomført akuttkurs
	Antall legespesialister i allmenmedisin	7,0	5,0	De andre fastlegene er leger i spesialisering
	Antall sykepleiere med spesialutdanning	5,0	1,0	Utsifting av personale på legevakt, for tiden 1 sykepleier med spesialutdanning.

Døgnbemannede boliger

Viktige hendelser og resultater i 2018

Virksomheten har i 2018 hatt spesielt fokus på:

Kompetanseheving

Vi har det siste året hatt oppdatert kompetanseplan, hvor vi har satt fokus på spesielle områder hvor vi ønsker å heve kompetansen. Det har vært særlig fokus på Terma, hvordan bruke terapeutiske verktøy i møte med sinne og aggresjon, og god kommunikasjon, hvor det har vært en rød tråd gjennom all undervisning. Videre har vi hatt opplæring i stell og pleie ved livets slutt, spesielt til personer med demens. Opplæring i måling av vitale parametre, sårbehandling, veneflon og intravenøs behandling. Vi skal ha så høy kompetanse at vi selv kan ivareta våre beboere ved livets slutt. Flere helsefagarbeidere er i gang med demensomsorgens ABC, flere assistenter er igang med fagutdanning, og flere fagarbeidere tar nå velferdsteknologiens ABC. En sykepleier er i gang med E-helse og innovasjon, som del av et masterprogram.

Virksomheten trenger flere sykepleiere for å ivareta beboernes komplekse problemstillinger.

Fokus på kvalitetsutvikling

Virksomheten har hatt fokus på å ha et godt HMS-system og gode rutiner. Det har vært høyt sykefravær siste året, og det arbeides målrettet med å redusere fraværet. Krogshavn deltar i et nærværsprosjekt, hvor målet er å øke nærværet, forebygge sykefravær, være i forkant, vurdere og finne arbeidsmuligheter hos den enkelte, systematisk oppfølging av den ansatte med leder, personal og NAV.

Vi er opptatt av å ha et tett og oppdatert trepartssamarbeid (arbeidsgiver, tillitsvalgte, vernetjeneste) til enhver tid, og lederne er opptatt av relasjon og nærledelse.

Studenter, lærlinger, praksisplasser m.m.

Virksomheten tar imot mange lærlinger, "Menn i helse", studenter, samt personer i arbeidstrening og språktrening, og ser dette som viktig for å rekruttere og skape godt omdømme for Helse og omsorg.

Velferdsteknologi

Virksomheten er proaktiv i bruk av velferdsteknologi. Det installeres digitale tilsyn, GPS-sporing, selen PARO og beroligende gyngestol er tatt i bruk. I løpet av 2019 bør vi kunne se reelle gevinster av den teknologiske satsningen.

Trivsel og aktivitet

Stathelle bokollektiv og Vest Bamble aldershjem (VBA) fikk hver sin nye "rickshaw"sykkel. Dette blir nye trivselstiltak. VBA har en fra før, så da kan flere dra på tur. VBA ansatte aktivitør i 50% stilling (vikariat).

Annet

- Vest Bamble demensavdeling har i 2018 økt fra fem til seks boenheter. Det er blitt tatt i bruk en av leilighetene i etasjen under.

- Det er laget innglasset røykerom med varme på verandaen i 2 etg. VBA. Vi venter på gulv slik at det blir lettere og komme ut og inn av dette rommet.

Dette jobber vi videre med

- Et viktig mål gjennom 2019 er å ha et velfungerende trepartssamarbeid som bidrar og fokuserer på et godt samarbeid.
- Vi har dannet fokusgrupper, som skal jobbe målrettet med endring, omstilling og innsparing. Målet er å jobbe smartere og anledes, og utnytte våre ressurser på en bedre måte.
- Vi har i 2018 dannet et beboerråd som vi skal jobbe videre sammen med i 2019. I dette rådet har vi også pårørenderepresentanter.
- Prosjekt vedrørende fravær - "Nærværprosjektet" vil ha stort fokus i 2019.
- Fokus på videre opplæring, kompetanseheving og at alle i virksomheten skal ha en fagutdanning. Andel sykepleiere må økes.
- Vitale parametre - grunnleggende målinger, skal ha stort fokus i 2019. Alle fagpersoner skal drilles på dette.
- Ivareta et godt HMS-system og gode rutiner.
- Vårt mål er å ta imot lærlinger, studenter, med fler, for så å kunne høste gode medarbeidere ved endt utdanning. Vi har spesielt fokus på å ivareta disse på best mulig måte.
- 2019 blir et år hvor vårt mål er å iverksette velferdsteknologi for fullt. Målet er å kunne gevinstrealisere allerede i slutten av 2019 - med økonomisk gevinst
- Vi vil også ha høyt fokus på omdømmebygging i 2019. Vi trenger rekruttering, gode folk og god kompetanse.
- Vest Bamble demensavdeling har i 2018 økt fra fem til seks boenheter. Vårt mål i 2019 er å overta de resterende ni leilighetene (hesteskoen). Planen er å installere 15 digitale tilsyn i disse leilighetene.
- På VBA skal vi i 2019 dele den store personalgruppa i to og ansette en leder til. Dette for å få på plass mer nærledelse, og en mer overkommelig mengde ansatte for en leder. Dette skal vi klare innenfor egne rammer. Planen er da å dele Vest Bamble aldershjem og Vest Bamble demensavdeling.

Vi håper å kunne videreføre aktiviteten i 2019.

Status økonomi

Vest Bamble aldershjem/demensavdeling hadde negativt på 1,18 mill. kroner grunnet at vi dels måtte dekke tidligere foreslått innsparing (nedleggelse av 10 plasser ved aldershjemmet). Dette er lagt inn igjen i budsjettet for 2019. Underskuddet for 2018 måtte dekkes av helse og omsorgs eget driftsfond. Det er imidlertid iverksatt tiltak for å styrke vikarkorpset, bruke lite/ingen overtid og forskjøvet arbeidstid. Forberedelser til omstillings- og innsparingsprosessen for 2019-2021 har også gitt positive resultater, og hindret et større underskudd. Vi vil i løpet av 2019 kunne gevinstrealisere velferdsteknologiske tiltak på en mer synlig måte.

Krogshavn omsorgssenter og Stathelle bokollektiv hadde positive avvik på henholdsvis 736 000 kroner og 593 000 kroner. Overskuddet framkommer som følge av stor kreativitet, kontroll og innsats i å bruke ressursene våre på best mulig måte. Lite eller ingen bruk av overtid og forskjøvet arbeidstid, samt tilstrekkelig antall og gode vikarer. Forberedelser og noen iverksatte tiltak til omstillings- og innsparingsprosessen for 2019-2021 har også gitt positive resultater. Vi vil i løpet av 2019 kunne gevinstrealisere tiltak ift velferdsteknologi på en mer synlig måte.

Virksomhet døgnbemannede boliger gikk dermed samlet sett i overskudd med 190 000 kroner.

Status mål

Overordnet mål	Mål	Indikator	Ønsket resultat 2018	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
3. Bamble kommune skal imøtekomme lokalsamfunnets krav og behov for tjenester gjennom helhetlig prioritering, effektiv organisering og innovativ oppgaveløsning	Bruk av frivillige for økt trivsel og livskvalitet for brukerne	Antall frivillige		Vanskelig å angi antall.	<p>Vi har en lang vei å gå angående frivillighet.</p> <p>Vi ansatte en aktivitør i 2018, som skulle dra i "frivillighetstrådene" . Dette har fungert bra, men vi ønsker en type frivillighetsarbeid som kommer til faste tider, og som driver seg selv. Vi er i god dialog med pårørende som er med i beboerrådet, og de ønsker å bidra mer.</p> <p>Vi har faste bidragsytere fra Frelsesarmeen og Bamble kirke som kommer annenhver uke.</p>
	Økt tjenestekvalitet med kompetanse på høyskolenivå, for å møte spesielt de ressurskrevende med komplekse diagnoser.	Andel ansatte med høyskolekompetanse	40,0 %	37,0 %	<p>22% dekning med høyskole på VBA/VBD</p> <p>50% dekning med høyskole på Stathelle Bokollektiv</p> <p>40% dekning med høyskole på Krogshavn omsorgssenter</p>
8. Bamble kommune skal vektlegge forebygging og tilrettelegge for mestring av eget liv	Økt tilbud om dagaktivitetsplasser for beboere i døgnbemannede boliger	Antall beboere med tilbud	4	2	<p>Innenfor døgnbemannede boliger er det 4 beboere som er kandidater for å ha et aktivitetstilbud.</p> <p>Tre av disse bor i Krogshavn, og en på Vest Bamble aldershjem.</p> <p>To som bor i Krogshavn har dagtilbud på Nustad gård.</p> <p>Den tredje beboeren i Krogshavn, og den ene fra Vest Bamble har søkt, men ikke fått innvilget dagaktivitetstilbud på Nustad gård.</p>

I forhold til frivillighetsarbeidet, ønsker vi å videreføre 50 % stillingen vi har med aktivitør. Det trengs en ansvarlig person som koordinerer denne tjenesten.

Årsmelding 2018

Det er i Vest Bamble vi har lavest dekning av ansatte med høyskolekompetanse, og dermed har den laveste kompetansen. Vi gjør om stillinger fra assistent til helsefagarbeider ved ledighet, men først og fremst gjør vi om stillinger til høyskolestillinger. Dette for å imøtekomme de utfordringene dagens beboergruppe har. Vi skal fokusere på rekruttering, forbedre og utvikle rutiner slik at vi beholder de vi har. Fremsnakke arbeidsplassene, og slik medvirke til positiv omdømmebygging.

Det er ikke mange i våre boliger som har behov for et aktivitetstilbud utenfor hjemmet sitt. De fire det er snakk er de yngste, og vi ønsker å prioritere de. Vårt håp er at de to som har søkt men ikke fått tilbud, kan få et dagaktivitetstilbud på Nustad går i løpet av 2019.